

Ernstyl, M.: La Joaillerie française à l'Exp. de 1900. (Revue de la Bijouterie, 1900. V/VIII.)

Houillon, L.: Les Émaux à l'Exp. (Revue de la Bijouterie, 1900. V.)

L'Orfèvrerie étrangère à l'Exp. (Revue de la Bijouterie, 1900. VII., VIII.)

L'Orfèvrerie à l'Exp. (Revue de la Bijouterie 1900. V.)

L'Émail à l'Exp. (Revue de la Bijouterie 1900. VII.)

Moderner deutscher Schmuck auf der Weltausstellung. (Deutsche Kunst und Decoration. 11.)

Molinier, A. L'orfèvrerie. (Gazette des Beaux-Arts, VIII.)

Textil.

Soulier, G. La Broderie et la Dentelle à l'Exp. (Art et Décoration, 1901. I.)

Dietrichson, L. Modische Bildweberei auf der Weltausstellung. (Deutsche Kunst u. Decoration, XI.)

Guiffrey, J. Les Tapisseries à l'Exposition rétrospective et à l'exposition contemporaine. (Gazette des Beaux-Arts, VIII.)

Hagen, L. Nordische Bildwirkereien auf der Weltausstellung. (Kunst und Handwerk, XI.)

Lees, Fr. A Palace of Dress. (The Studio, 90.)

Norwegische Webekunst. (Decorative Kunst, IV., 1.)

Riator, L. Les Dentelles à l'Exp. (L'Art décoratif. X.)

Verneuil, M. P. Les Étoffes tissées et les Tapisseries à l'Exp. (Art et Décoration. X.)

Agyagipar, üveg, vas, bronz stb.

Deutsche Keramik auf der Weltausstellung. (Decorative Kunst. XI.)

Molinier, E. La Céramique. (Gazette des Beaux-Arts. Nov.)

Zimmermann, E. Moderne Keramik auf d. Weltausstellung. 51. II.

Didron, E. Les Vitraux à l'Exposition universelle. (Revue des Arts déc. IX.)

Genzel, W. Tiffany-Gläser auf der Weltausstellung. (Deutsche Kunst u. Decoration. 1900. Nov.)

Hood, F. Tiffany-Glas. (Centralblatt f. Glas-Ind. u. Keramik, 530.)

Aubry, L. La ferronnerie à l'Exposition universelle de 1900. (Revue des arts décoratifs, VI/VII.)

Génuys, Ch. Le Fer à Exp. (Art et Décoration, 1901. I.)

Marcou, F. Les Bronzes. (Gazette des Beaux-Arts, VIII.)

Soulier, G. Les Appareils d'Éclairage électrique. (Art et Décoration, IX.)

Berlepsch-Vallendas, H. E. Der Katalog der deutschen Abtheilung auf der Pariser Weltausstellung 1900 und die moderne Buch-Ausstattung. (Deutsche Kunst u. Decoration, XI.)

Verneuil, M. P. Le Papier peint à l'Exp. (Art et Décoration IX.)

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI ÁLLAMI nagy aranyérem. A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter az Országos Képzőművészeti Társulat 1900/901. évi téli tárlata alkalmából az állami nagy aranyérmet *Zemplényi Tivadar* festőművésznek adományozta.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI m. kir. miniszter s Képzőművészeti Társulat téli tárlatából a következő műveket vásárolta meg: Ujváry Ignác: „Őszi est“. Szinnyi Merse Pál: „Őszi táj“. Sznyánszky László báró: „Shylock“ (vázlat). Zemplényi Tivadar: „Virraszszatok és imádkozatok“. Damkó József: „Öreg juhász“ (terrakotta szobor). Katona József: „Haramiak keresztje“. Kárpáthy Rezső: „A mosónők“. E. Illés Aladár: „Naplemente előtt“. Ujváry Ignác: „Zselléruddvar“. Magyar (Mannheimer) Gusztáv: „Viharos a tenger“. Réthi István: „Öreg asszony“ (intérier). Hány Gyula: „Trencsén vára“. Hány Gyula: „Trencsén vár útja“. Glatz Oszkár: „Birkózó fiú“. Csók István: „Bugaci pásztor“. Ziegler Károly: „Arckép-tanulmány“. Telcs Éde: „Öreg asszony“ (terrakotta szobor). Ligeti Miklós: „A tudós fája“ (márvány szobor). Kunfy Lajos: „Arató“. Tull Ödön: „Utca Capri szigetén“. Grünwald Béla: „Eső után“. Kaciány Ödön: „Szívügyek“. Knopp Imre: „Árnyékban“. Peske Géza: „Esti hangulat“. Bihari Sándor: „Elhagyatva“. Kann Gyula: „Részlet Lussinpiccolóból“. Aggházy Gyula: „Mély út“. Kalmár Elza: 3 drb litografia. Tahy Antal: „Alkony“.

Ferenczy Károly: „Lovak“. Horthy Béla: „Gőzmalom“. Megvásárolta ezenkívül ugyancsak a Szépművészeti Múzeum számára a Képzőművészeti Társulat kiállításának keretjén kívül Pállya Celesztinnek „Csirkés kocsi“ és „Elhagyott táj“. Végül Rippl Rónai Józsefnek „Kuglizók“ című festményét.

AZ IPARMŰVÉSZETI ÁLLAMI NAGY aranyérem végre elkészült. Mintáját tervezte Szárnovszky Ferenc, a kit a vallás- és közoktatásügyi miniszterium néhány év előtt az éremkészítésben való kiképzetése végett nagyobb ösztöndíjjal Párisba küldött. A szakértő körök véle-

az Iparművészeti Múzeumban kiállított zománcos díszpajzsát, az *Idő diadalát* és érdekes magyarázatokkal méltatta a nagy mesternek remekművét.

Alexander Bernát dr. egyetemi tanár *Az esztetikai érzések lélektana* címmel előadásait 1901. január 5., 11. és 18-án tartotta meg.

Az előadó némi történeti és kritikai bevezetés után az esztetikai fogalom alapjának lélektani elemzéséhez fogott, melynek tétele az, hogy az érzelem egyetemes kísérője minden lelki jelenségnek és hogy minden érzelem valamely szükséglet kielégítését vagy ki nem elégítését jelzi. De valamint minden érzetünket objektiváljuk, azonképpen ér-

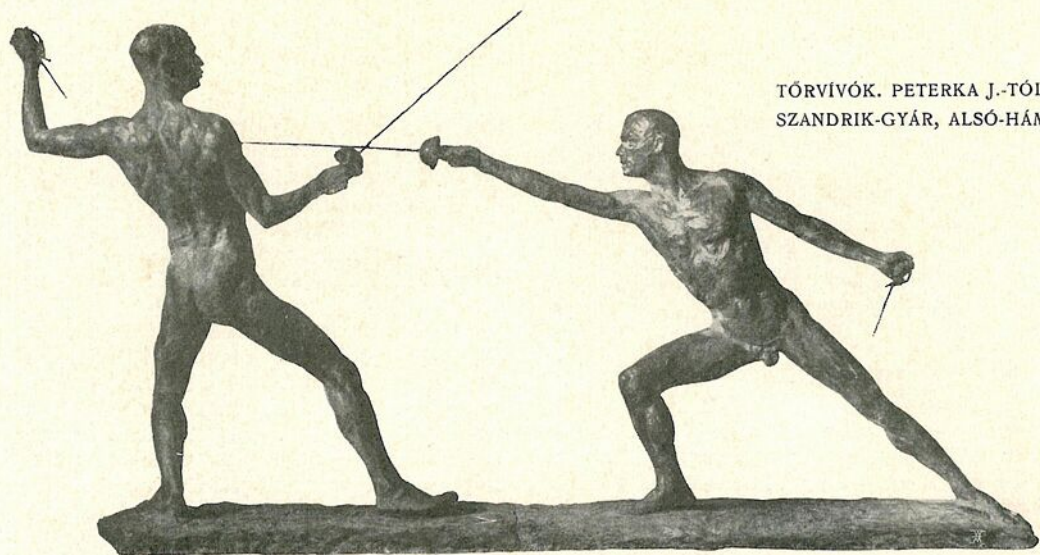

AZ IPARMŰVÉSZETI MŰZEUM ÁLLAMI NAGY ARANYÉRME.

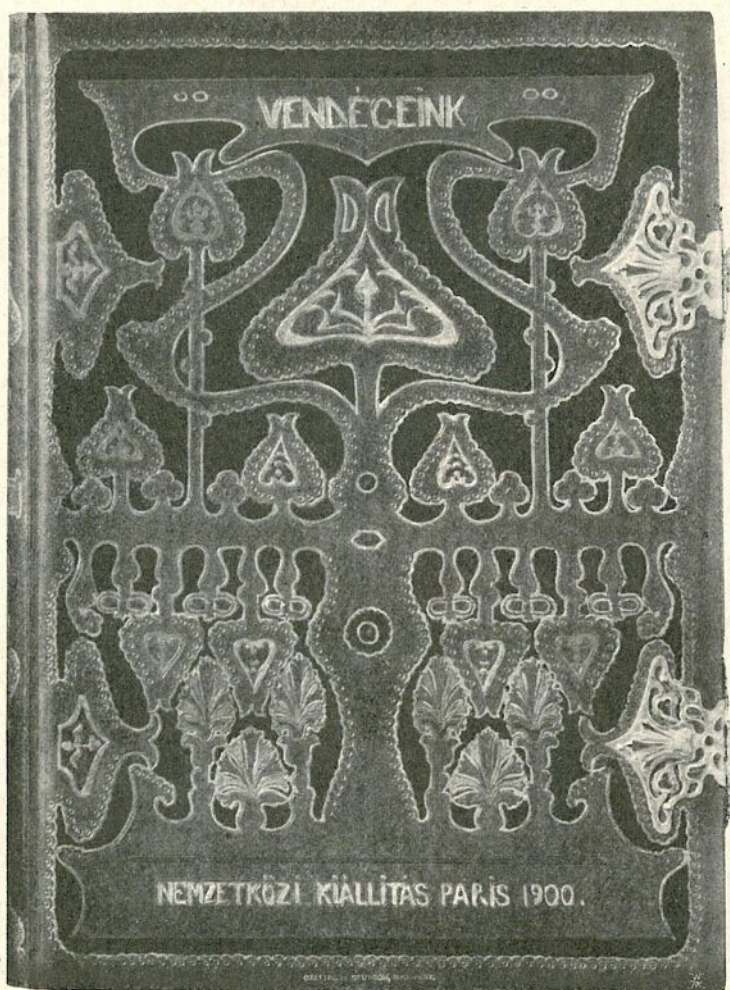
ménye szerint az érem a legszebbek egyike, a melyet eddig magyar művész készített, mely a modern francia érmek mellett is megállja helyét. Az első vereteket a világ első ilyen mű intézetében, a párisi pénzverő-házban készítették; jövőben azonban mindig Kőrmöcbányán fogják verni az iparművészeti aranyérmet.

AZ IPARMŰVÉSZETI MŰZEUMNAK ismeretterjesztő előadásait Mihalik József kezdte meg, a ki 1900. november 30., dec. 7. és 14-én a *zománc*-ról tartott előadást. Jelen számunkban előadásának tárgyát, most megjelent hasonló című könyve kapcsán, bővebben ismertetjük. Előadása folyamán Mihalik bemutatta Herkommer Hubert-nek éppen az időben

zelmeinket is mintegy kivetítjük magunkból, azaz megszeretünk vagy meggyűlölünk változó fokokban tárgyakat és embereket. Az érzelem ez objektívált része az esztetikai érzelem, a melynek három törvénye van. Az első az *érzelmek általános* törvénye, mely szerint minden, a mi szervezetünk föltételeinek megfelel, annak funkcióit elősegíti, kellemes, míg az ellenkező kínos. Második a *társulás* törvénye, melynek folytán egyszerű érzések is esztetikai értéket nyernek velük kapcsolatos gondolatoktól. S végül az *életérzések* törvénye, a mi által azok, a melyek bennünk az élet érzését keltik, ránk esztetikai hatással vannak. Ezen három elvvel magyarázza meg Alexander az összes esztetikai viszonyokat, a melyek az értelmet működ-

TÖRVÍVÓK. PETERKA J.-TÓL.
SZANDRIK-GYÁR, ALSÓ-HÁMOR.

A PÁRISI MAGYAR TÖRTÉNELMI PAVILLON VENDÉGKÖNYVE.
TERVEZTE NAGY SÁNDOR. KÉSZÍTETTE FISCHHOF JENŐ.

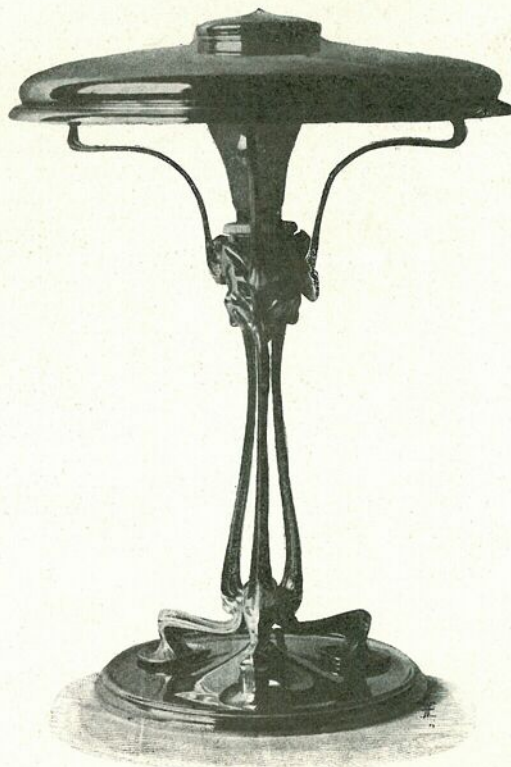

DUDÁS.
MINTÁZTA PETERKA J.
SZANDRIK-GYÁR, ALSÓ-HÁMOR.

ERŐS JANCSI.
BŰVÉSZNŐ.
FÜREDI RIKÁRD-TÓL.

ASZTALI VILLAMOS LÁMPA.
TERVEZTE HORTI PÁL.
KÉSZÍTETTE KULCSÁR ÉS TÁRSA.

tetik. Az esztetikai érzés értelmi funkciójának eredetét és befolyását fejtette ki ezután. S az igazság megismerésével, mint céllal, zárta be előadásainak sorozatát.

Végül Radisics Jenő, az Iparművészeti Múzeum igazgatója, folyó évi január 25-én, február 1-én és 8-ikán *A párisi kiállítás tanulságairól* tartott három szakaszos előadást.

A magyarság politikai önállóságának keretében mutatta be Párisban régi kultúráját és modern fejlődését, a melynek fontosságát mélyebben hangsúlyozta előadó bevezetésében. Áttérve az egyes nemzetek tevékenységére, ismertette a modern művészi irány győzelmét, mely elsősorban is a lakásberendezés terén mutatkozott. Mindazonáltal rá, a modern irányú törekvések közt is, a legkonzervatívabb francia műipar tette a legkedvezőbb benyomást. S azonkívül az északi népeké, a dánok, svédek és norvégek munkássága, a melyeknél a népies elem szerencsés belevonása a művészi produktumokba különös értéket és eredetiséget hozott létre. Németország iparművészete, a mely nélkülözi a tradicionális alapokon való fejlesztést, az előadó szerint, túlmó dern, tehát múltóbb természetű. Magyarország iparművészete már sikeresnek mondható úton indul. A magyar csoportoknak elrendezése Párisban nemzeti karakterű volt, a melynek harmoniája és mérséklete azonban még tökéletességről nem tanuskodott. Az út helyes, de az összehasonlítás után még inkább sikerülni fog biztosabb irányban haladnunk. Radisics végül bemutatta és tanulságos magyarázatokkal kísérte a párisi kiállításon, Wlassics Gyula kultuszminiszter által engedélyezett összegen vásárolt műipari gyűjteményt, a mely plaquette-ekből, bútorokból, lakásberendezés tárgyaiból és egy értékes japáni kollekcióból áll. Az iparművészeti múzeum igazgatója, mint a hogy kifejtette utolsó előadása kapcsán, kereste azokat az alkotásokat, a melyeken a múlt és a jelen művészi iránya közötti kapcsolat leginkább észrevehető és a melyek továbbá hazánkban követésre buzdító példa gyanánt szolgálhatnak. Összesen 114 volt a bemutatott tárgyak száma, egy jórésze ezeknek érem és plaquette a legkiválóbb francia mesterektől, a melyeket Majovszky Pál dr bőkezű segítsége folytán lehetett csak megszerezni az Iparművészeti Múzeumnak. Említésre méltók még a japáni bronzok, a Bigot-féle agyagerkély s az ango-

loktól vásárolt bútorok. A bemutatott tárgyak közül a párisi kiállításon három grand prix-t, kettő arany-, egy ezüst-, egy pedig bronz-érmét nyert.

A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTER az iparművészetért. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi m. királyi miniszterhez a Magyar Iparművészeti Társulat az 1900. év tavaszán részletesen indokolt felterjesztést intézett, a melyben a társulat, a miniszternek nagyszabású iparpártolás akciójában való közreműködését ajánlotta föl.

A miniszter erre szakértekezletet hívott egybe, a mely nagy elismeréssel nyilatkozott a társulatnak eddigi tevékenységéről s a miniszternek a társulat közreműködésének igénybevételét melegen ajánlotta.

A miniszter f. évi január hó 15-én kelt leiratában értesítette a társulatot, hogy közreműködését szívesen fogadja s hajlandó az iparművészet fejlesztésére a társulat részére egyelőre öt éven át évi 32.000 koronát rendelkezésre bocsátani.

A nagyfontosságú leiratot, a melyet mindenfelől a legnagyobb örömmel és elismeréssel fogadtak, egész terjedelmében itt közöljük:

A M. Iparművészeti Társulatnak a műipar nagyobb arányú és rendszeres fejlesztése érdekében a társulat által tett előterjesztés és ennek behatóbb tárgyalása végett egybehívott tanácskozmány alapján következőkről értesítem a társulatot:

A hazai műiparnak az állami iparfejlesztés körébe leendő bevonását magam is szükségesnek tartom és pedig annyival inkább, mert itt az ipari termelés azon ágáról van szó, melynél kizárólag az egyéni tudást az ízlés nemes volta és az egyén kezűességének tökélye képezik a fejlődés alapfeltételeit, tehát egyes oly egyének és első sorban kisebb iparosok támogatásáról van szó, kik tudásuk alapos voltával és ízlésük nemességével hivatvák az általános ízlés fejlesztésére hatni s mint ilyenek a mindennapi fogyasztás határain túlmenő szükségletek kielégítésére irányt jelölni, kiknek támogatása a mennyire kívánatos, természetszerűleg éppen annyira eltér a többi ipari termelési ág támogatásának irányától és módjától, a kik — ha kellő támogatásban részesülnek — kisipari jellegüket minden körülmények között fenn tudják tartani.

Különösen három irányú működést tartok e tekintetben szükségesnek. Az egyik a kisebb műiparos támogatása addig, míg módja van kellően tért foglalni, a vevő közönséggel magát jobban megismertetni és ennek révén saját lábán megállani, a mi az oly csekély műipari forgalom mellett, mint nálunk Magyarországon ez idő szerint még van, bizony igen nehéz feladat az egyesre nézve, de a mi megfelelő szervezet létesítése mellett fokozatosan elérhető.

A másik a tervező művészek elfoglalása és ezáltal fokozottabb tevékenységre való serkentése, különösen abban az irányban, hogy egyrészt magyar műiparba a magyar jelleg is bevitessék, és ezzel műiparunk nemzeti irányban való fejlesztése lehetőleg előmozdíttassék, másrészt tevékenységüket a kevésbé fényűzést képező, a mindennapi forgalom körébe eső tárgyak tervezésére is kiterjeszszék és ezzel a műipar szélesebb körű elterjedését lehetővé tegyék, figyelemmel lévén a tervezésben a nagyközönség igényeire is, oda törekedve, hogy aránylag olcsó és szép műtárgyak kerüljenek forgalomba. E nélkül ugyanis műipara az országnak sohasem lesz, hiányozván nálunk ez időszertint még az a nagy tényező, mely drága műtárgyak nagyobb arányú fogyasztását biztosítja.

A harmadik irány, melynek követését elengedhetetlenül szükségesnek tartom, a nagyközönség érdeklődésének megnyerésére, illetőleg magának a nagyközönségnek bevonása az egész mozgalomba. Ha e három irányt sikerült műiparunkban érvényesíteni, akkor nagyobb befolyás lesz gyakorolható a közönség ízlésének nemesítésére is, a mi a műipar fejlődésének legbiztosabb eszköze és ha nemzeti jelleget fogunk adni a műipari termelésnek és lehetőleg olcsóvá fogjuk azt tenni, hogy a legegyszerűbb lakásban is a nemes ízlés nyilatkozzék meg, akkor műiparunkat a legbiztosabb útra tereltük, melyen fokozatosan fejlődni és megizmosodni is fog.

Az említett háromirányú tevékenység természetesen nagyobb arányú eszközöket is igényel, melyeket — ha a társulat intencióim értelmében eljárni hajlandó, készséggel bocsátom rendelkezésére — a mennyire természetesen módomban van, hogy egyrészt a támogatásra utalt kisebb műiparosok rendszeresen legyenek munkával elláthatók, másrészt a tervezőművészet fejlesztéséről is történhessék gondoskodás, végül

e kettő révén a közönségnek nagyobb arányú bevonása is előmozdítható legyen.

A kisebb műiparosok támogatása — mint említettem — legcélszerűbben állandó munka nyújtása, tehát megrendelések biztosítása által történhetik.

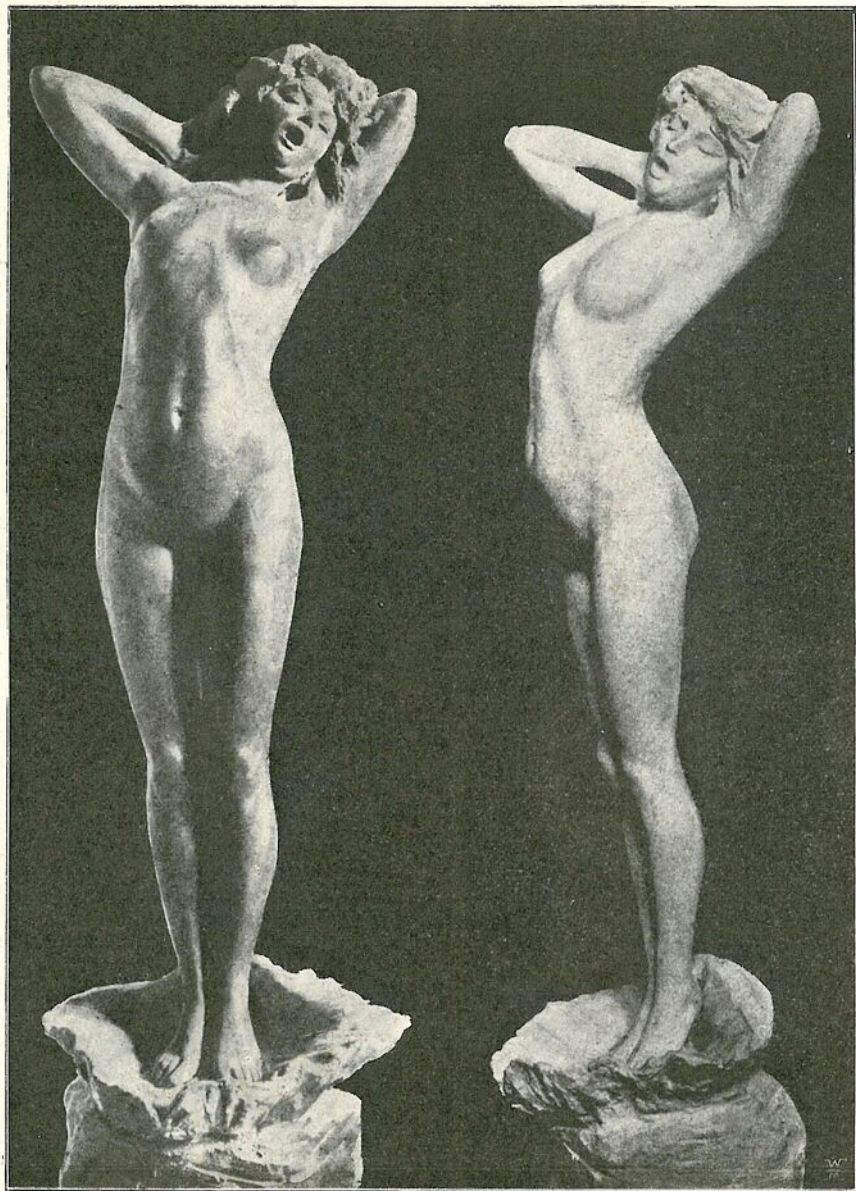
Azok a kiválóbb kisiparosok, kik a műipari munkára hivatottsággal és hajlammal bírnak, mind a székesfővárosban, mind a vidéken figyelemmel kísérendők, megfelelő rajzokkal, esetleg kész modellekkel látandók el, ezek alapján megrendelések eszközendők náluk, készítményeik értékesítendőek, a sikerültebb tárgyak nagyobb mennyiségben való előállítására tervezendő, hogy azoknak forgalomba hozatala előmozdítható legyen.

Igen fontos ezen tevékenységnek a vidékre való kiterjesztése is, különös figyelemmel oly vidékekre, a hol valamely megfelelő iparág már vagy régebben otthonos vagy a fejlődésre való képességgel biztosíthat. Ez irányban nagyon hálás feladatnak kínálkozik az iparoktatási intézetekből — ideértve természetesen az orsz. iparművészeti iskolát is — kikerülő kiválóbb s magukat önállóítani óhajtó és képes ifjaknak támogatása is, mely téren igen szép eredmények volnának elérhetőek, minek révén műiparosaink száma képzett és tanult elemmel volna gyarapítható és így maga műiparunk megerősíthető.

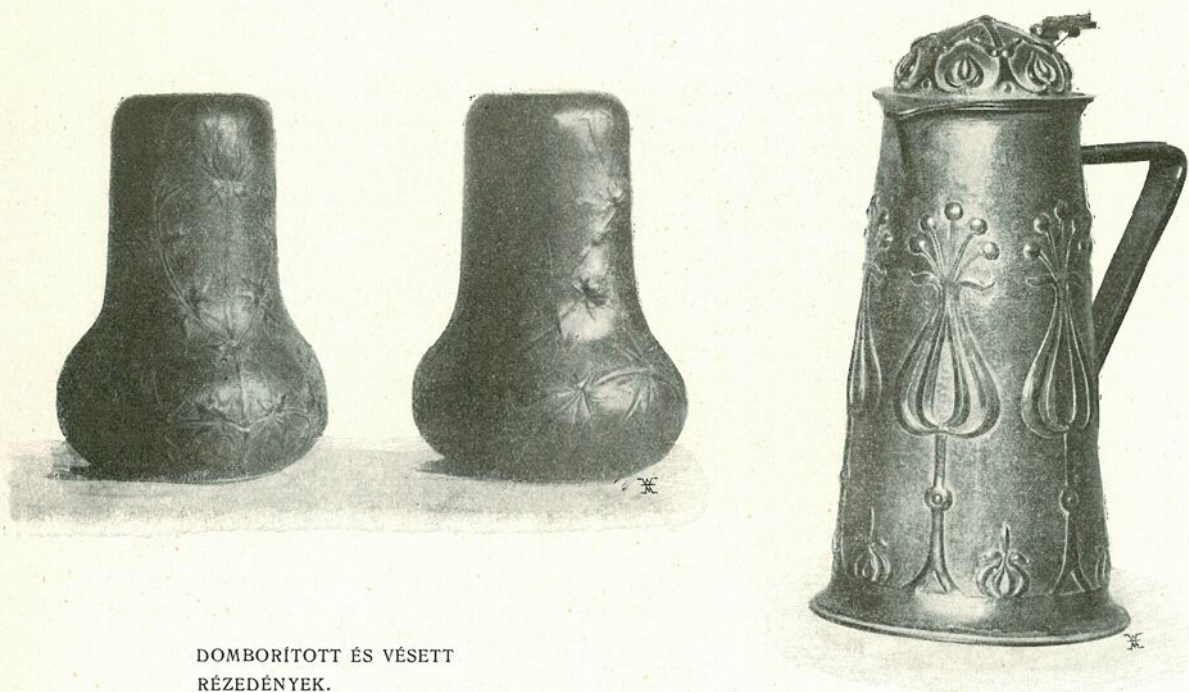
Ebbe a tevékenységi körbe bevonandónak tartom a műipari irányú fejlődés-képes háziipart is, nevezetesen az agyagipart, a textilipar némely ágait, minő különösen a szőnyegkészítés, valamint a női kézimunkák, melyek különösen dekoratív célokra igen alkalmasak és mint ilyenek forgalomképesek, melyeknek fejlesztése révén az ország egyes vidékein a lakosság anyagi helyzete tetemesen és állandóan javítható lenne.

Ha az ez irányú működés rendszeresen fejtetik ki, ha az értékesítés megfelelően szerveztetik, ha a sikerültebb tárgyak kellő sokszorosítása által olcsóbbá tétetnek és általában az olcsóbb, tehát könnyebben értékesíthető tárgyakra fektetik a fősúly, akkor ezen a téren igen szép eredmények kínálkoznak.

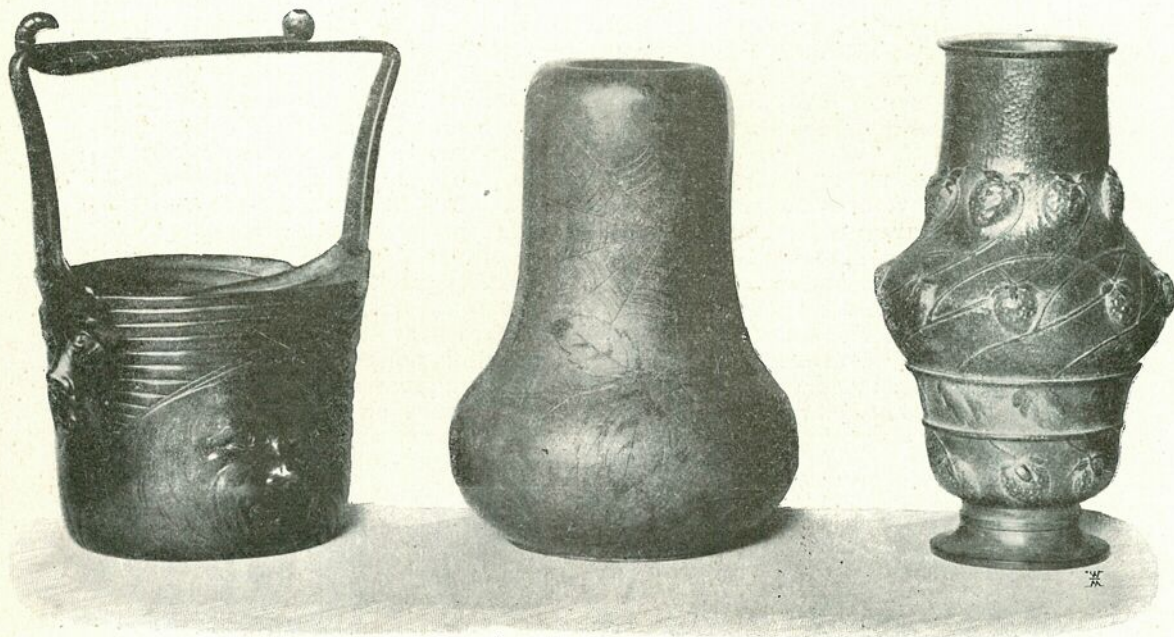
Ezen eredmények elérésére anyagi erő lévén szükséges, e célra, t. i. a műiparosoknak munkával való elláthatására hajlandó vagyok a társulatnak öt éven át évi 20,000, húszezer korona tőkét rendelkezésére bocsátani, mely az állam tulajdonát képezendi ugyan, de állandóan

ÉBREDÉS.
PETERKA J.-TÓL.
SZANDRIK-GYÁR, ALSÓ-HÁMOR.

DOMBORÍTOTT ÉS VÉSETT
RÉZEDÉNYEK.
SZANDRIK GYÁR, ALSÓ-HÁMOR.

a társulat kezelése alatt áll s kizárólag iparosoknak munkával való ellátására szolgálhat.

Az ügy sikerének legfőbb feltétele a közönség érdeklődésének és részvételének lehető nagy arányú biztosítása, kiválóan fontosnak tartom, hogy alkalmas időben nagyobb kiállítások rendeztesse nek, sőt Budapesten lehetőleg állandó tárlat is. A kiállítások azonban nemcsak Budapesten, hanem alkalmas időben a nagyobb és műveltebb közönséggel bíró vidéki városokban is rendezendők.

Ennek kapcsán kell megemlítenem, hogy a társulat által rendezni szokott karácsonyi tárlatokat korábban kellene rendezni s nem december második felében, a mikor a közönség vásárlásain már többnyire túl van.

Ezek képeznék véleményem szerint a működés egyik irányát, t. i. a műiparosok rendszeres foglalkoztatása, készítményeik irányítása megfelelő tervrajzok rendelkezésre bocsátásával, azok értékesítésének előmozdítása és a nagyközönség bevonása a kiállítások és tárlatok rendezésével.

E tekintetben nem hangsúlyozhatom azonban eléggé egyrészt az olcsóbb tárgyak forgalomba hozatalának elsőrangú fontosságát, másrészt az értékesítés és sokszorosítás szervezésének nagy jelentőségét, melynek révén a rendelkezésre bocsátandó forgó tőke évenként többször forgatható és úgy a munka is nagyobb arányokban lenne nyújtható, vagyis a cél fokozottabb mértékben lenne elérhető.

A működés másik iránya a tervező művészet előmozdítása és ennek kapcsán a magyar nemzeti jelleg lehető érvényesítése a műipar különböző ágazataiban.

A társulat azon szándékát, mely szerint a saját céljaira kért évi 4000 korona segély részbeni felhasználásával pályadíjakat kíván kitűzni, nem tartom kielégítőnek, mert ha elvégre évenként fordít is abból 2000 koronát pályadíjakra, ezzel a tervező művészetet nem fogja föllendíteni, sem nem érhet el oly eredményeket, melyekkel legalább a közönség nagyobb fokú érdeklődését lehetne megnyerni.

Minthogy pedig műiparunk fejlesztésének ez egyik legfontosabb feltétele, a melyre tehát nagyobb gondot is kell fordítani, elhatároztam, hogy a tervező művészet jelzett irányú előmozdítására szolgáló pályatételek kitűzését nagyobb arányban fogom rendszeresíteni és állan-

dósítani, a mit akként vélek megvalósítandónak, hogy a műipar különböző ágaiból évenként háromszor, tehát nyári időszak kivételével negyedévenként 8—10 pályatételt írnek ki megfelelő pályadíjakkal.

Jóllehet a nyilvános pályázatoknak elsőbbséget adok, mert a nemes versenyt feltétlen fejlesztő hatással bír, mindazonáltal egyes esetekben a közvetlen megbízatást sem tartom kizártnak.

Ezen pályázatok, esetleg megbízatások céljaira hajlandó vagyok évenként 8000 — nyolcezer — koronát fordítani, természetesen megfelelően megosztva.

Ezen pályatételek és díjak kitűzésére javaslatokat tenni a társulat végrehajtó bizottságának feladata lenne, míg a döntést a pályatételek tekintetében magamnak tartom fenn, befolyást akarván gyakorolni arra, hogy mindenkor követtessenek ez irányú intencióim és nem csak a művészeti, hanem éppen úgy az ipari irány is érvényesüljön ezekben. A pályadíjak kizárólag tervezők díjazására szolgálnak.

Ezenkívül alapítanék a társulat által rendezendő kiállítások céljaira viszont kizárólag iparosok számára egy állami aranyérmét a legkiválóbb műipari érdem megjutalmazhatására és öt állami ezüst érmét ugyancsak kiváló műipari alkotások jutalmazására, kikötve azonban, hogy ezeket kizárólag csak ipari készítmények nyerhetik el, tekintet nélkül arra, hogy a készítő saját tervei vagy a máséi után dolgozott-e, elengedhetetlen feltétel gyanánt tűzve ki, hogy az illető iparos maga és segédei magyar állampolgárok és a felhasznált anyagok — a mennyiben azok itthon megszerezhetők, — hazaiak legyenek.

A pénzbeli pályadíjak odaitélését az alábbiak szerint alakítandó műértő bíráló bizottságra bízom, az arany- és ezüst érmekre nézve azonban ezt csak javaslatlétellel ruháznám fel, ezeknek odaitélését magamnak tartanám fenn.

Ha az ezekben körvonalozott tevékenység a társulat eddigi közhasznú munkásságával kiegészítettik; ha e mellett a társulat a maga anyagi eszközeinek felhasználásával is állandó tervezésekről gondoskodik, a műiparosoknak az általuk igényelt tervezeteket rendelkezésre bocsátja, megfelelő tervezetek sokszorosításáról és a műiparos-körökben való elterjesztéséről gondoskodik, maga is pályadíjakat tűz ki, szóval az egész vonalon erőszzerű és rendszeres tevékenységet fejt ki: akkor meggyőződésem

szerint ma még aránylag kisszerű viszonyaink között műiparunk fejlesztésében igen szép eredmények lesznek elérhetőek és a fokozatos fejlődés biztos alapokra lesz fektethető.

Erre nézve, mint említém, magam részéről szívesen nyújtok segédkezet, készséggel adok a rendelkezésemre álló anyagi eszközök keretében módot, meg levén győződve, hogy ezzel igen hasznos szolgálatot teszek a hazai kisipar fejlesztésének, sőt e célból készséggel vagyok hajlandó a kifejtendő fokozottabb tevékenységgel járó társulati költségek fedeztetéséhez a kért évi négyezer korona segélylyel is hozzájárulni, tehát évenként 32,000 korona pénzbeli áldozatot a műipar fejlesztésére fordítani.

A társulat eddigi közhasznú és eredményes működése biztosítékot nyújt ugyan nekem arra, hogy jelzett célzaimat meg fogja valósítani és a rendelkezésére bocsátandó anyagi eszközöket intencióim értelmében felhasználni, mindazonáltal szükségesnek tartom ezek tekintetében bizonyos kikötésekkel élni és közvetlen befolyást magamnak biztosítani.

E kikötések és befolyás abban nyilvánulnának, hogy a társulat az egész jelzett akció vezetésére a választmányból négytagú végrehajtó bizottságot választ, melyet én három, általam kiküldendő taggal egészítenék ki, hogy a pályázatok elbírálására ugyancsak héttagú szakjuri alakítandó, melybe ugyancsak három tagot nevezendek ki, hogy e végrehajtó bizottságba kiküldendő három képviselőm tagja legyen a társulat választmányának is és végül tartozik a társulat a rendelkezésére bocsátott összegek tekintetében szabályszerű számadástétellel, melynek módját pótlólag fogom megállapítani és tevékenységéről hozzám évenként részletes jelentést tegyen.

Szemben az említett elég nagyarányú támogatással, e kikötések bizonyára elég szerények, a melyek a társulat által elfogadhatók, mire nézve elvárom nyilatkozatát, hogy ahhoz képest minél előbb kezdetét vehesse ez az akció, melytől műiparunk fellendülése tekintetében igen szép eredményeket remélek.

Budapesten, 1901. január 15-én.

Hegedüs, s. k.

MINISZTERI ELISMERÉS. A PARISI kiállítás magyar történelmi csoportjának létrehozásánál nem csekély szerep jutott

annak, a ki az ország minden részéből beérkezett mérhetlen értékű műkincseket átvette, csomagolta, a Párisba való szállításhoz s a kicsomagolásánál felügyelt, a kiállítás tartama alatt azokat őrizte, hazaszállításukat intézte s az egyes tárgyakat a tulajdonosokhoz visszaszármaztatta. Ezt a nagy felelősséggel járó s nem kevesebb munkabírást igénylő feladatot *Lipcsey József*, az Orsz. Iparművészeti Múzeum titkára végezte, a ki másfél esztendő megfeszített munkásság után e téren megbízatásának immár minden irányban kitűnően megfelelt. Ez alkalomból a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól a következő elismerő leiratot kapta:

M. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 87,454. sz.

Abból az alkalomból kifolyólag, hogy a párisi nemzetközi kiállítás magyar történelmi pavillonjában elhelyezett műkincsek a kiállítás befejeztével hazaérkezvén, Tekintetességedet ottani szolgálataitól fölmentették, örömmel adok kifejezést teljes elismerésemnek és köszönetemnek azért a fáradhatatlan buzgóságért, melyet a kiállítás egész tartama alatt terhes és nagy felelősséggel járó állásában önfeláldozó kötelességérzettel tanusítva, a párisi kiállítás intézőinek megelégedését oly mértékben nyerte meg, hogy azok indítatva érezték magukat az Ön érdemeit előttem is hangsúlyozni.

A tisztviselőnek ily példaszerűsége nemcsak az egyénre hoz díszet, hanem arra az intézményre is, melynek kötelességébe a tisztviselő tartozik.

Budapesten, 1900. december hó 29-én.

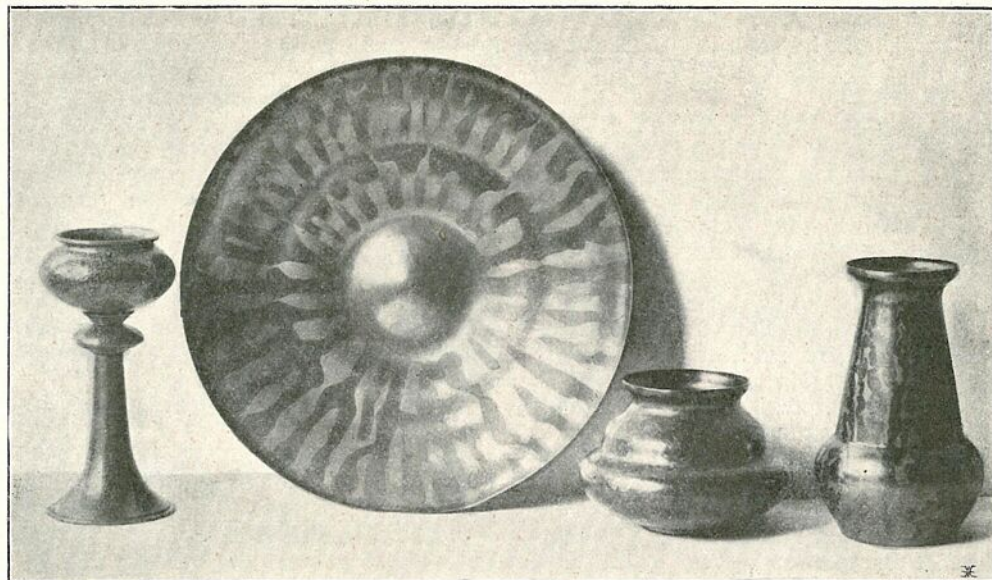
A miniszter helyett:

Zsilinszky, s. k.
államtitkár.

KITÜNTETETT KIALLÍTÓK. A M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása alkalmával kiosztandó társulati díjak s elismerő-oklevelek odaítélésével megbízott bizottság január hó 22-én tartotta ülését. A jury tagjai voltak: *Gaul Károly*, *Horti Pál*, *Kriesch Aladár*, *Nádlér Róbert*, *Pap Henrik* és *Györgyi Kálmán*.

A társulat által díjakra előirányzott ezer koronát a jury a következő kiállítóknak ítélte oda:

400 koronás díjat a „Bútorcsarnok“ szövetkezet ama csoportjának, a mely a Horti tanár által tervezett szalon-berendezést készítette. Nevezetesen *Petravits József*, *Prohaszka Lipót*, *Radócz János* és *Troján Antal* asztalos mesterek-

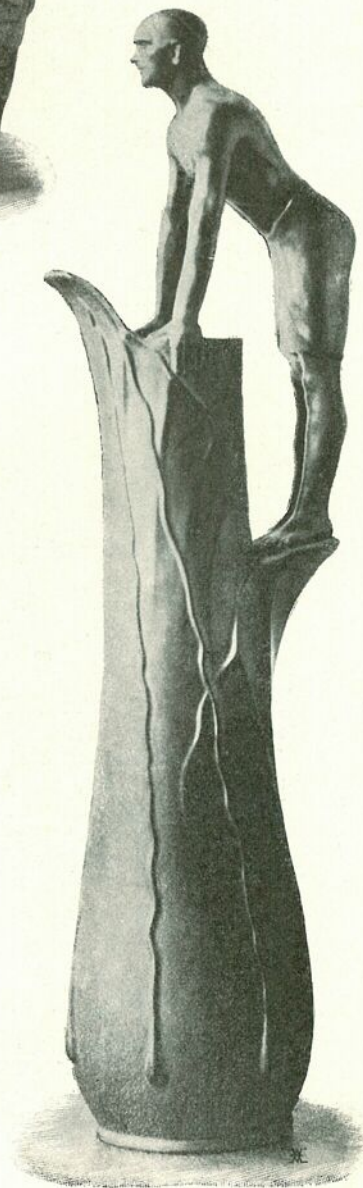
MARATOTT RÉZEDÉNYEK.
HUBER OSZKÁRTÓL.

MARATOTT KÉTRÉTEGŰ ÜVEGVÁZÁK.
SOVÁNKA IMRÉTŐL (ZAY-UGRÓC).

EOZIN EDÉNYEK.
ZSOLNAY-GYÁR.

nek, a kiállítás sikerének előmozdításáért és a művészi tervnek helyes kidolgozásáért.

200 koronás díjat Nagy Sándor festőművésznak, eredeti magyaros jellegű művészi terveire.

200 koronás díjat *Sovánka* Imrénének (Zay-Ugróc), az üvegtehnikának művészi irányban való fejlesztéseért s munkáinak magyaros jellegű ízléses díszítéseért.

200 koronás díjat özv. *Mirkovszkyné* Greguss Gizella festőművésznőnek, a bársony művészi díszítésében elért sikereire s munkáinak magyaros jellegeért.

A társulat elismerő oklevelét kapták:

Hibján Samu, a m. kir. Iparművészeti Iskola s. tanára, gondos kidolgozású s művészi hatású zománcmunkáiért, továbbá *Mlinek* Adolf ötvös és *Kulcsár* és *Társas* rézművesek jeles kidolgozású ötvös-, illetve rézműves-munkáiért és a művészi tervnek helyes kiviteleért.

AZ IPARMŰVÉSZETI ÁLLAMI nagy aranyérem juryje január hó 21-én tartotta ülését, Radisics Jenő, iparművészeti múzeumi igazgató elnöklése mellett. A jury tagjai voltak: gróf Bánffy György és Szalay Imre, mint a M. Iparművészeti Társulat választmányának kiküldöttei, Györgyi Kálmán és Róth Miksa, mint a kiállítók bizalmi férfiai. Fittler Kamill, az Iparművészeti Iskola igazgatója és Mihalik József iparművészeti múzeumi ör, kik hivatalból tagjai a jurynek, kimentették távolmaradásukat. A jury titkos szavazással hozta meg határozatát, mely miniszteri jóváhagyást igényelvén, csak annak leérkezése után hozható majd a nyilvánosság elé.

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÉS iskola könyvtárában minden kedd-, csütörtök és szombat esti nyitás alatt egy szakférfiú átnézi, megbírálja és esetleg kijavítja a neki bemutatott tervezeteket és minden felmerülő szakkérdésben díjtalanul szolgál bárkinek felvilágosítással. E működési kört az 1901. év folyamán a múzeumi igazgatóság meghívására *Wiegand* Ede iparművész tölti be.

AZ ORSZ. M. KIR. IPARMŰVÉ-szeti iskola új szervezeti szabályzata az egyes szakosztályokban félévenként pályázatokat rendszeresített, a mi tudvalevően hathatós eszközül szolgál a növendékek

buzgóságának fokozására s egyúttal az önállóságot is fejleszti. A díszítő szobrászati osztály pályázata, melynek tárgya egy fürdőszoba plasztikus díszítése volt, január hó 28-án dőlt el. A pályázatban résztvevő huszonöt növendék, s ezek közül az első díjat (dicséző oklevél) *Szeszák* Ferenc, a másodikat (elismerő okmány) *Gách* István nyerte el. A pályamunkák túlnyomó része a növendékek meglepő ügyességéről, találékonyságáról, helyes forma- és arányérzékéről tanúskodott s határozott haladást mutat az előző pályázattal szemben.

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÉS iskola könyvtárába az 1900-ik évben összesen 1238-an váltottak állandó látogatásra jogosító jegyet. E szám foglalkozási ágak szerint a következőképpen oszlik meg: *Az iparművészeti szakkal egyetemesen foglalkozó látogatók* közül volt: iparművészeti rajztervező művész (12), műszaki rajzoló (6), mérnök (6), tanár (3), tanító (12), író és hirlapíró (8).

Iparművészeti tanulmányokkal szakszerűen foglalkozó növendékek és hallgatók: iparművészeti iskolai növendék (173), más ipariskolai tanuló (127), műegyetemi hallgató (76), bölcsészethallgató (19), felső építő ipariskolai tanuló (96), festő-növendék (9), mintarajziskolai és rajztanárképző isk. növendék (29).

Építészeti és belső díszítéssel foglalkozó látogatók: építész (27), építőmester (3), kárpitos (9).

Szobrászattal foglalkozók: szobrászművész (12), díszítő-szobrász (33), díszítő szobrász-segéd (8), díszítő szobrász-tanonc (9).

Festészettel (dekoratív is) foglalkozók: festőművész (18), díszítő festő (27), kőrajzoló (6), cím- és szobafestő (31), cím- és szobafestő-tanonc (5), aranyozó (1).

Grafikus és sokszorosító művészettel foglalkozók: nyomdász (9), rézmetsző és karcoló (2), fényképész (6).

Textil (hímzés és kosztüm): műhímző (1), műhímző-segéd (1), szabó (3).

Üvegiparral foglalkozók: üvegvéső (2), üvegfestő (5).

Bútoriparral foglalkozók: asztalos (21).

Nemes és más fémekkel foglalkozó iparművészek: ötvös, ékszerész, aranyműves (21), vésnök (4), mülakatos (7), lakatos (3), bádigos (2).

Foglalkozásra nézve nem iparművészeti szakú látogatók: mechanikus (3), színész (4), gépész (1), kereskedő (8), gyógy-

szerész (2), orvos (1), ügyvéd (3), lelkész (1), hivatalnok (22).

Egyetemi hallgatók és középiskolai tanulók: joghallgató (16), orvostanhallgató (10), állatorvostanhallgató (7), polgáriskolai tanuló (14), gimnáziumi tanuló (107), kereskedelmi iskolai tanuló (61), reáliskolai tanuló (125).

*

A könyvtárt az 1900. év folyamán aján-dékokkal gyarapították:

A vallás- s közoktatásügyi miniszterium. A múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelősége. A központi statisztikai hiv. könyvtár. A budapesti kereskedelmi és iparkamara. A Magyar Iparművészet szerkesztősége. A szegedi keresk. és iparkamara. A Technológiai Iparmúzeum. Az Iparművészeti Társulat. A Bécsi keresk. és iparmúzeum. A Berlieni iparművészeti múzeum.

Athenaeum, Budai M., Walter Crane, Czako E., Divald Kornél, Doby Jenő, Freyberger S., Hazelius Artur (Stockholm), Helbing Hugo (München), Lipcsey József, Majovszky Pál dr., Mazerolle F. (Páris), Mihalik József, Mocsáry Béláné, Pallas nyomda, Radisics Jenő, Ráth György, Szalay Imre, Szumrák Pál, Vadász, Velics László, Voinovich Géza.

Agyagipar, Art et Décoration, Erdélyi Múzeum, Ethnographia, Fényképészeti Szemle, Fővárosi Lapok, Graphica, Grafikai Szemle, Haladás, Hét, Honi ipar, ИСКУССТВО, Kunstgewerbe für Haus, Magyar Ipar, Magyar Könyvszemle, Moderne Stil, Múcsarnok, Politikai Heti-szemle, Revue de la Bijouterie, Revue des Arts Décoratifs, Revue d'Orient et de Hongrie, Technológiai Lapok, Természettudományi Közlöny, Uránia.

*

1900. év folyamán az olvasóterem nyitva volt 208 napon át, a délelőtti látogatók száma 5331-et, az esti látogatók száma 8983-at tett ki. Azaz összesen a könyvtárt látogatták 14,314-en. A használt művek száma 16,740 volt.

*

Az Iparművészeti Múzeum és iskola könyvtára minden szombaton délelőtt csakis nők számára áll nyitva. Ez időben férfi-látogatók csak kivételesen használhatják az olvasó- és rajztermet.

☉

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1900. évi november hó 26-án ülést tartott *Ráth György*, társulati elnök

elnöklése mellett. Jelen voltak *Szalay Imre* másodelnök, *Beck Dénes*, *Gaul Károly*, *Gelléri Mór*, *Horti Pál*, *Jakabffy Ferenc*, *Kiss István*, *Kriesch Aladár*, *K. Lippich Elek*, *Morelli Gusztáv*, *Nádlér Róbert*, *Radisics Jenő* és *Rauscher Lajos* vál. tagok és *Györgyi Kálmán* titkár, a ki a jegyzőkönyvet vezeti.

Elnök megnyitván az ülést, jelenti, hogy dr. Forster Gyula és Pap Henrik távolmaradásukat kimentették.

A legutóbbi választm. ülésnek jegyzőkönyvét a választmány felolvasottnak veszi, miután az már hitelesítve van s a társulat folyóiratában közölve volt.

Mielőtt áttérne a tárgysorozatra, szomorú kötelességet teljesít az elnök, a midőn bejelenti Gerlóczy Károlynak, a választmány buzgó tagjának augusztus hó 26-án bekövetkezett halálát. Megemlékezik az elhunyt nagy érdemeiről, főleg pedig a hathatós pártolásról, a melyben a hazai iparművészetet a sz. főváros hatósága előtt részesítette. Indítványára a választmány elhatározza, hogy az elhunyt tagtárs feletti fájdalomnak a jegyzőkönyvben kifejezést ad, továbbá, hogy a választmány nevében az elnökség özv. Gerlóczy Károlynéhoz részvétiratot intézzen.

Titkár bejelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium értesítette a társulatot, hogy Moszkvában egy újabb orosz kiállítás van készülöben, a melyen magyar és osztrák kiviteli cikkek kerül-nének bemutatásra. A miniszter egyben felhívta a társulatot, hogy a maga hatás-körében buzdítólag oda hasson, hogy a kiállítás létrejöttének esetében a magyar iparművészet az osztráktól teljesen külön-választva az őt illető helyet elfoglalhassa.

A választmány a leiratot egyelőre tudomásul veszi. Miután pedig a tervezett kiállításra vonatkozólag újabb értesítés nem jött, külön intézkedésre ez idő szerint nincs szükség.

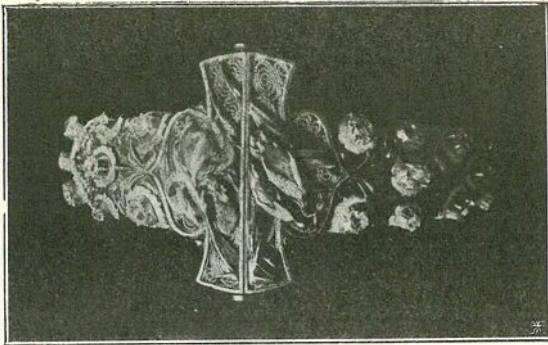
Ezzel kapcsolatosan jelenti a titkár, hogy a múlt télen Szt-Pétervárott rendezett kiállítás alkalmával kiküldött tárgyakon előfordult sérülésekért s az elvesztett tárgyaknak megtérítése fejében a kiállítók 5214 korona kártérítést kaptak az illető biztosító-társulattól.

Titkár jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter véleményes jelentést kért a társulattól Wiegand Ede építészeti rajzoló folyamodványára vonatkozólag, a melyben bizonyos évi segílyt kér oly célból, hogy tevékenységét egészen a bútortervezésnek szentelhesse.

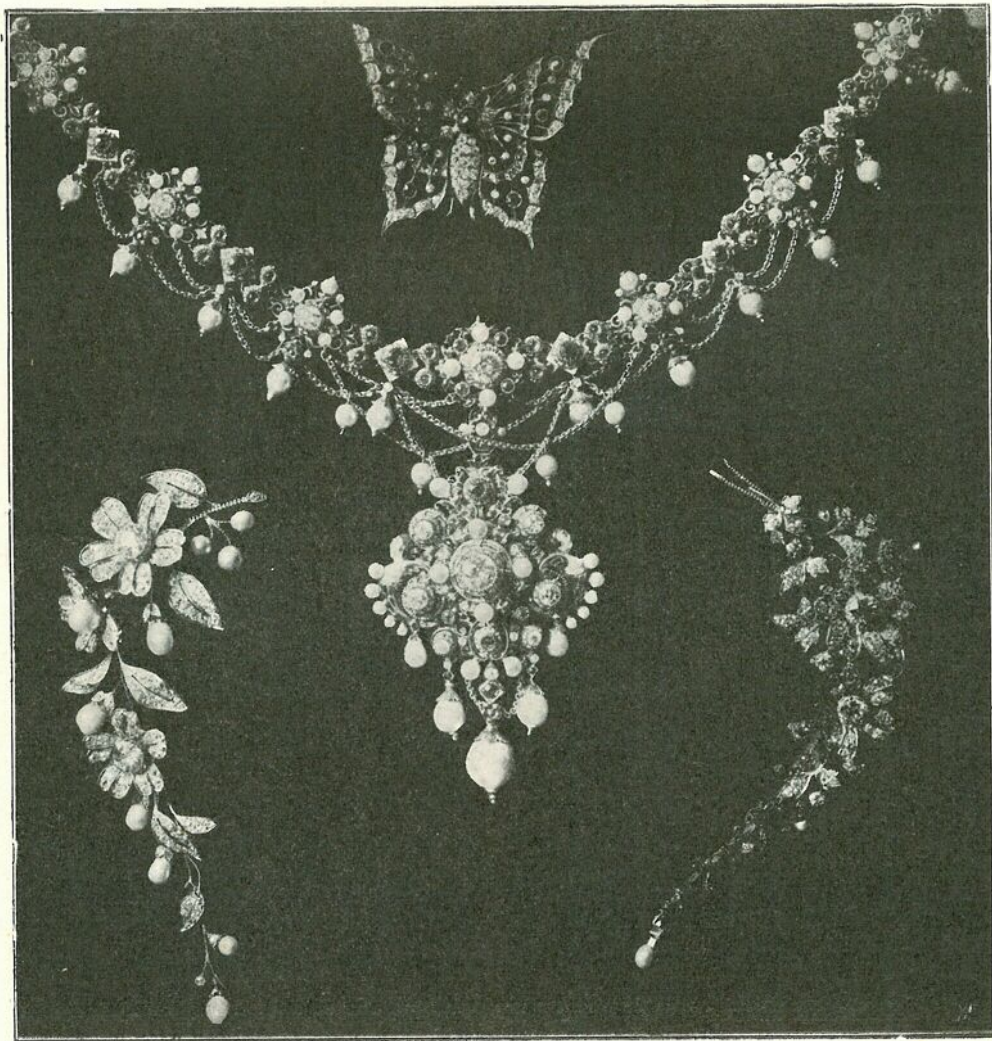

AZ Ő FELSÉGE TULAJDONÁBAN LEVŐ
DÍSZMŰNEK BEKÖTÉSI TÁBLÁJA.
TERVEZTE FÖRK ERNŐ. KÉSZÍTETTE HIBJÁN SAMU.

III. BÉLA MAGYAR KIRÁLY EMLÉKEZETE.
SZERKESZTETTE FORSTER GYULA.

ZOMÁNCOS KARPÉREC.
TERVEZTE HÁRY GYULA.
KÉSZÍTETTE HIBJÁN SAMU.

DRÁGAKÖVES ÉKSZEREK.
KÉSZÍTETTE KRIEGLER DÁVID.

Az elnökség pártolta Wiegand kérését, mert tényleg nagy szükséglet van bútortervezők terén, s Wiegandnak eddigi munkássága elég biztató arra, hogy az a jövőben is sikeres lesz. A miniszter a véleményes jelentés nyomán már értesítette a társulatot, hogy Wiegandnak az 1901. évre 2000 korona segélyt engedélyezett azzal a kikötéssel, hogy ez idő alatt a társulat által kijelölt iparosok számára díjmentesen köteles a kívánt tervrajzokat elkészíteni.

A kultuszminiszter véleményes jelentést kívánt még a pécsi „Aurora“ című vállalat folyamodványára vonatkozólag, a melyben kéri a minisztert, hogy a befestésre alkalmas fatárgyait a főhatósága alatt levő azoknak az iskoláknak figyelmébe ajánlja, a melyeknek növendékei fafestéssel foglalkoznak. Az elnökség pártoló véleményét adott az Aurora folyamodványáról, miután a társulat bazárjában levő tárgyakról meggyőződött arról, hogy az Aurora készítményei a kívánalmaknak megfelelnek s e mellett olcsóbbak, mint a hasonló minőségű külföldi munkák.

A kereskedelmi miniszter véleményes jelentést kért a társulattól Freckay Endre rajzolóhoz hozzá intézett folyamodványára, a melyben utazási ösztöndíjat kér. Az elnökség azzal a megjegyzéssel terjesztette fel pártolólag Freckaynak folyamodványát, hogy ne utazási, hanem tanulmányi ösztöndíjat adjon a miniszter, a melynek második felét csak akkor folyósítsa, ha Freckay kimutatja, hogy egy iparművészeti szakiskolában tanulmányait folytatja. A miniszter már értesítette a társulatot, hogy ilyképpen döntött.

Titkár bejelenti, hogy a székesfehérvári újabb három évre ismét megszavazta az eddig élvezett évi 4000 korona segélyt, a mit a választmány örvendetes tudomásul vesz.

Titkár jelenti, hogy a Walter Crane kiállításnak sikere felülmúlta a hozzá fűzött várakozásokat. A közönség mindvégig tömegesen látogatta s a sajtó a szokottnál behatóbban foglalkozott a kiállításnak méltatásával. A költségek mintegy 3600 koronára rúgnak, a melyből levonandó lesz a katalógusok eladásából befolyt tiszta jövedelem.

A választmány a költségekre nézve kimondja, hogy, miután a legutóbbi ülésen már elhatározta, hogy azokat az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatóságával közösen viseli, az egész összegnek felét a társulat fizesse. A fedezetről később

fog határozni, miután az idei költség-előirányzatban erről nem gondoskodhatott.

Titkár jelenti, hogy az idei karácsonyi kiállításra 78 kiállító jelentkezett, továbbá hogy a kiállítás megnyitása ez idén néhány nappal később lesz, mint az előző években. Részben ugyanis a Walter Crane kiállítás hátráltatta az előkészületeket, másrészt pedig kívánatos, hogy azon a párisi kiállítás iparművészeti csoportjából visszakerülő tárgyak is bemutatásának, a melyek pedig 10—12-dike előtt nem érkezhettek meg.

A választmány a bejelentést tudomásul veszi, abban a föltevésben, hogy a rendezőség minden lehető el fog követni, hogy a kiállítás minél előbb megnyíljon. Egyben elhatározza, hogy a tagok között való sorsolásra ez idén 2000 korona összegben vásárol nyereménytárgyakat, a melyeknek kiválasztásával megbízza ugyanazt a bizottságot, a mely az előző évben a vásárlást végezte, továbbá a kiállítás rendezőit: Horti, Kriesch, Pap v. tagokat és a titkárt. Határozatképpen kimondja még a választmány, hogy a sorsoláson csak azok a tagok vehetnek részt, a kik a sorsolást megelőző évre eső tagdíjukat tényleg befizették.

Titkár jelenti, hogy a Magyar Iparművészetnek ez idei évfolyama 16 $\frac{1}{2}$ ívvel túllépte az előirányzott 30 ívnyi terjedelmet. Ennek oka főleg az volt, mert a szerkesztőség a párisi világkiállítás iparművészeti anyagának beható ismertetésére különös gondot fordított s az általa összegyűjtött s erre vonatkozó nagy anyagnak közlését nem akarta elodázní, hogy érdekessége ne csökkenjen.

A túllépés által okozott nyomtatási stb. költségek, a melyek a társulatot terhelik, azonban meg fognak térülni, miután az elnökség az idei évfolyamban közzétett s a párisi kiállításra vonatkozó anyagnak külön lenyomat alakjában való kiadását átengedte a Wodianer-féle könyvkereskedésnek, mely a maga költségén nyomtatott példányoknak átvételekor 600 koronát tartozik fizetni a társulatnak, s 1000 példányok eladása esetén újabb 400 koronának fizetésére kötelezte magát. A szerkesztőségnek túlküldése pedig előreláthatóan meg fog térülni a kliséknek kikölcsönzése által befolyó jövedelemből.

Gelléri Mór helyén valónak látja, hogy a választmány a szerkesztőségnek buzgóságáért, a melylyel megbízatásának megfelelő, elismerését fejezze ki, a mi külö-

nösen most indokolt, a mikor a párisi kiállítási füzetekben oly nagy és marandó becsű anyagot gyűjtött össze, mint a milyennel egy külföldi lap sem dicsekedhetik.

Hasonló értelemben szólal föl az elnök, ki szintén örömmel látta, hogy a „Magyar Iparművészet“ szerkesztősége a párisi kiállítás iparművészeti anyagának ismeretével járó nehéz feladatot derekasan oldotta meg, s indítványára a választmány a „Magyar Iparművészet“ szerkesztőségének köszönetet s elismerést szavaz a lap érdekében kifejtett buzgalmaért s a párisi kiállítási füzetekkel elért sikeréért. A külön lenyomatra vonatkozó intézkedéseket pedig a választmány helyesléssel tudomásul veszi.

Titkár bejelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 228 rendes tag lépett be a társulat kötelékébe, a mit a választmány örömmel tudomásul vesz s elhatározza, hogy a taggyűjtést még intenzívebben mint eddig az egész országban folytatni kívánja. Erre a célra esetleg a vidéki könyvadásokat is fogja igénybe venni, a kik a szerzett tagok után megkapnák a szokásos jutalékot. Hasonlóképpen folytatni fogja a taggyűjtést úgynökök útján, miután, mint az eddigi eredmény mutatja, a gyűjtésnek ez a módja bevált. Tekintettel pedig a tagoknak folytonos szaporodására a választmány elhatározza, hogy a Magyar Iparművészet-nek 1901. évi első számát 2500 példányban nyomtatja, a többi füzet példányszámát azonban függővé teszi az 1901. év elején mutatkozó tényleges szükséglettől.

Elhatározza még a választmány, hogy felterjesztést intéz a kereskedelmi miniszterhez, a melyben kérni fogja, hogy ajánlja a társulatot, illetve annak közlönyét a kereskedelmi és iparkamarák s az ipartestületek figyelmébe.

Titkár jelenti, hogy néhai gr. Zichy Edmund 400 koronás alapítványát az örökösök befizették. Jelenti továbbá, hogy a budapesti korcsolyázó-egyesület elnöksége megköszönte a társulat közbenjárását a bajnoki oklevelére kiirt pályázat ügyében.

Elnök tudomására hozza a választmány, hogy a kereskedelmi miniszteriumban november hó 19-én értekezlet volt, a mely tárgyalta a társulatnak a miniszter iparpártolási akciójában való közreműködésére vonatkozó felterjesztését. Az értekezlet igen rokonszenvesen fogadta a társulatnak ajánlközését s egy-

hangúlag legmelegebben ajánlotta a miniszternek, hogy bocsásson a társulat rendelkezésére évenként bizonyos összeget, a melyen a társulat, oly módon mint az a párisi kiállítás alkalmából történt, főleg kisiparosok számára jeles művészekről eredő tervrajzokat és modelleket szerezze be s ott, a hol anyagi támogatásra szorul az iparos, megrendelést tenné s az elkészült tárgynak értékesítése által felszabaduló összeget újabb megrendelésre, illetve támogatásra fordíthatná. Emellett a társulat feladata volna az iparművészeti és az ipari szakiskolákból kikerülő jeles növendékeknek szemmel tartása, kiknek elősegítené a gyakorlati pályán való boldogulásukat.

Az értekezlet határozata nyomán a társulat felterjesztésének kedvező elintézése már legközelebbre várható.

A választmány a bejelentést örömmel tudomásul veszi.

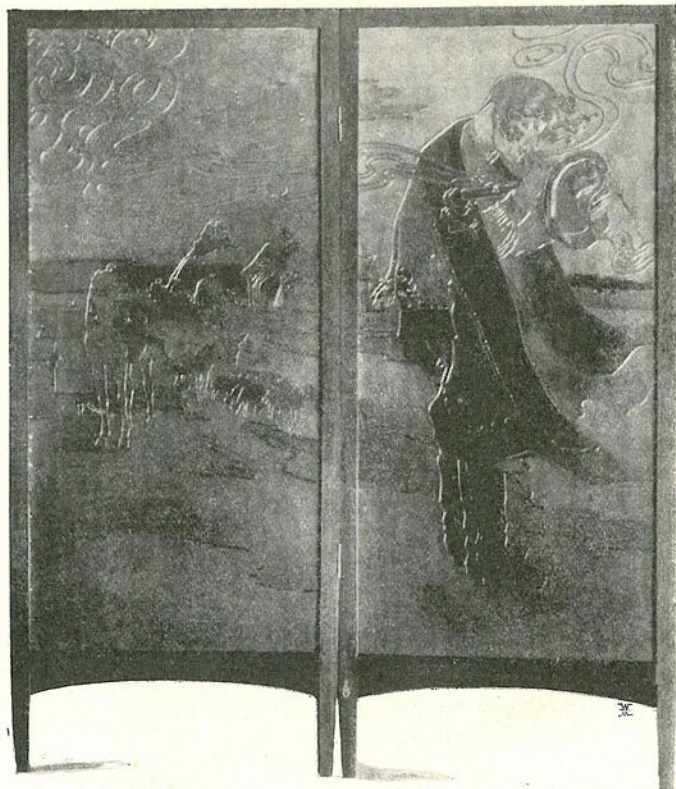
Elnök utal arra, hogy az ügyrendnek a tisztviselők hatáskörét s kötelességeit szabályozó pontozatai bizonyos kiegészítésre szorulnak. Ennek alapján a választmány felkéri az elnököt, hogy a szükséges pótlásokat a vezértitkárral együtt, belátása szerint állapítsa meg.

Erre az elnök az ülést berekeszti.

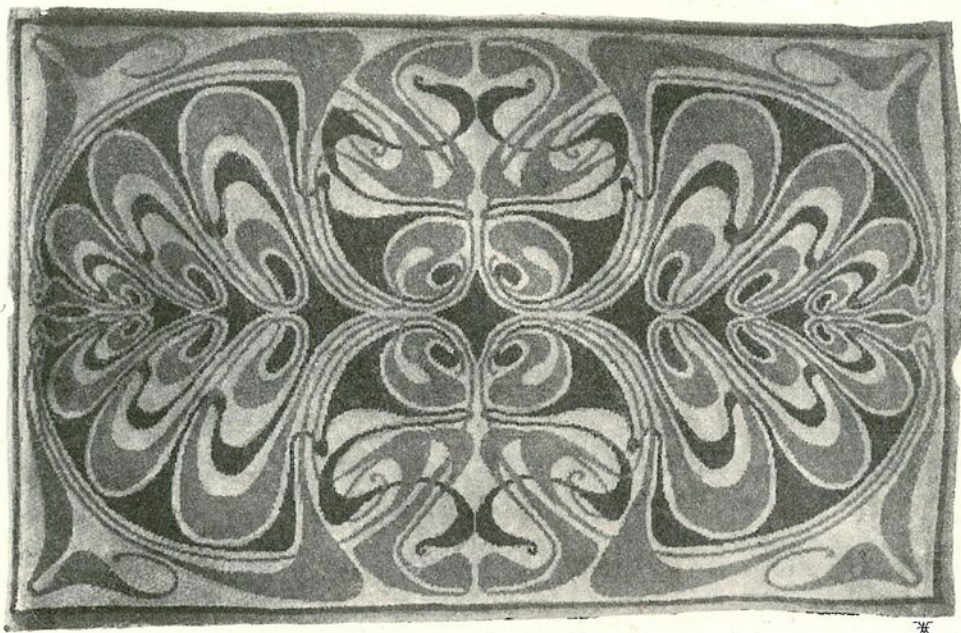
A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1901. január hó 21-én ülést tartott Szalay Imre miniszteri tanácsos, társulati alelnök elnöklése mellett. Jelen voltak: *Czigler Győző* másodelnök, *gróf Bánffy György*, *Beck Dénes*, *Forster Gyula*, *Gaul Károly*, *Gelléri Mór*, *Horti Pál*, *Kriesch Aladár*, *K. Lippich Elek*, *Matlekovics Sándor*, *Morelli Gusztáv*, *Nádlér Róbert*, *Pap Henrik*, *Radisics Jenő*, *Thék Endre* vál. tagok és *Györgyi Kálmán* titkár, a ki a jegyzőkönyvet vezeti.

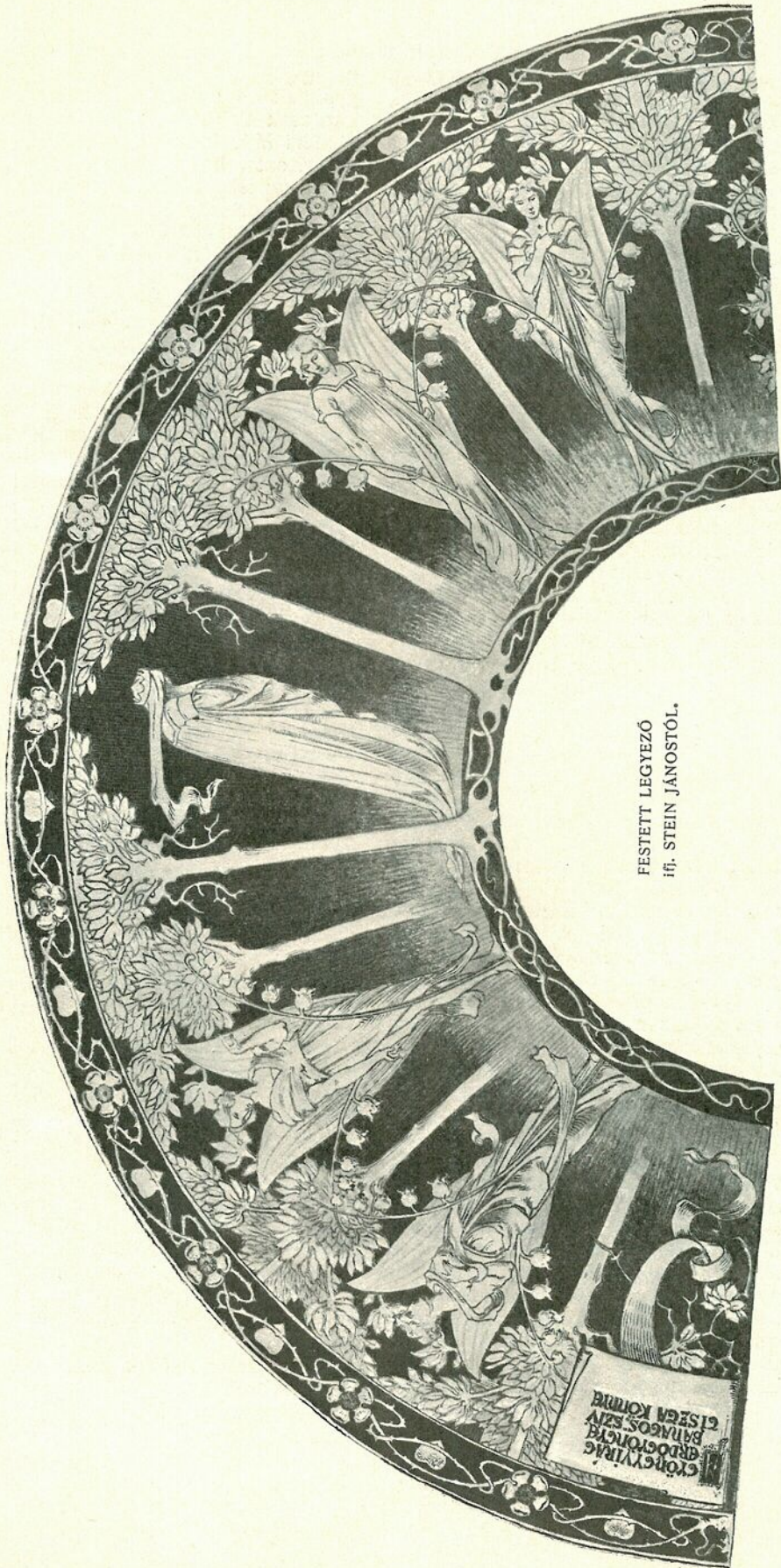
Az elnök sajnálattal jelenti, hogy a társulat elnöke, *Ráth György* betegsége miatt nem vehet részt az ülésen. Az előző ülésnek jegyzőkönyvét a választmány felolvasottnak veszi, miután már hitelesítve van. Ezután a titkár számol be a folyó ügyekről, nevezetesen jelenti, hogy a kultuszminiszter véleményes jelentést kért Erhardt Zoltán szobafestősegédnek s a nürnbergi iparművészeti iskola növendékének folyamodványáról, a melyben segélyt kér, hogy tanulmányait folytathassa. Az elnökség több szakférfiú nézetének meghallgatása után pártoló jelentést terjesztett föl a miniszterhez

ELLENZŐ BŐRBŐL.
TERVEZTE NAGY SÁNDOR.
KÉSZÍTETTE FISCHHOF JENŐ.

CSEMŐZOTT SZŐNYEG.
TERVEZTE HORTI PÁL.
KÉSZÍTETTE
A POZSONYI SZŐVŐISKOLA.

FESTETT LEGYEZŐ
IFI. STEIN JÁNOSTÓL.

azzal, hogy a miniszter egyelőre csak a folyó tanévre adja meg a kért segítyt, a további támogatást tegye függővé attól, valjon az itteni iparművészeti iskolán folytatja-e a folyamodó tanulmányait vagy nem. A kérvényhez csatolt rajzokból ugyanis nyilvánvaló, hogy az Orsz. iparművészeti iskola diszító festészeti szakosztályában a tanítás jobban felel meg a modern követelményeknek, mint a nürnbergi iskoláé.

A kultuszminiszter tudomásvétel és tájékozás végett leküldte a sz.-pétervári nagykövetségünknek jelentését, a múlt tél folyamán Sz.-Pétervárott rendezett képző- és iparművészeti kiállításról. E szerint a kiállításnak általában kielégítő sikere volt. Különös tetszésben részesültek a modern stíliú tárgyak, a melyek Oroszországban újdonság számba mentek s szép kelendőségnek örvendtek. A magyar kiállítók közül felemlíti a jelentés Zsolnayt, kiemelvén gyártmányainak művészi hatása mellett azoknak viszonylagos olcsóságát, Giergl-t, kinek díszes üvegjei és Bachrucht, kinek ízléses ékszerei méltó feltűnést keltettek. Még megemlékezik a jelentés a magyar háziipari készítményekről, megjegyezvén azokról, hogy bár általában elismeréssel találkoztak, de kelendőségre Oroszországban nem számíthatnak, mert sokban hasonlítanak az orosz nép házimunkáihoz. Végül ajánlja a nagykövetség, hogy jövőben Moszkvában rendeztessék egy hasonló kiállítás, miután ott több kilátás van arra, hogy készítményeinkkel piacot teremthessünk, mint Sz.-Pétervárott.

A kereskedelmi miniszter véleményes jelentést kért a társulattól egy hozzá intézett folyamodvány felől, a melyben egy fővárosi hirdető egy általa alapítandó galvanoplasztikai gyár számára államsegélyt s a törvényszabta kedvezményeket kéri.

Az elnökség a kérvényben felhozottaknak megítélése céljából szakértekezletet hívott egybe, a melynek egyhangú s kellően indokolt véleménye alapján felterjesztésében azt javasolta a miniszternek, hogy ne adja meg a kért segítyt.

A kereskedelmi miniszter értesítette a társulatot, hogy rendeletére a párisi kiállításról fenmaradt iparművészeti tárgyakat a társulat címére fogják küldeni, hogy azoknak eladása megkísértsék. Dacára annak, hogy a rendelet múlt évi december hó 9-én kelt és a társulat elnöksége azonnal érintkezésbe lépett a kir. kormánybiztossággal, mindeddig

összesen kilenc kisebb láda érkezett és pedig jegyzék nélkül, úgy hogy a tárgyaknak hová való tartozását s az árakat csak bajosan lehetett megállapítani. Gelléri Mór indítványára a választmány elhatározta, hogy erről jelentést tesz a miniszternek.

Özv. Gerlóczy Károlyné megköszönte a választmánynak férje halála alkalmából hozzá intézett részvétiratát.

Köszönő levelet intézett még a választmányhoz az *Első magyar közműhely- és raktártelep r. t.* igazgatósága, hogy a prospektusának címlapjára kiírt pályázatot a társulat sikeresen elintézte.

Az Orsz. múzeum és könyvtárbizottság megkereste a társulatot, hogy képviseltesse magát a bizottságban. Közfelkiáltással megválasztja a választmány a társulat képviselőiül Beck Dénest, Gelléri Mórt és Györgyi Kálmánt.

A budai könyvtár ingyen-példányt kér a Magyar Iparművészet-ből, a mit a választmány megad, sőt Thék Endre kérésére a székesfővárosi József-fiárvaháznak is engedélyez egy példányt.

A karácsonyi kiállításon ez idén 96 kiállító vett részt. Anyagi eredménye nem mondható kedvezőnek, mert magánosok vásárlásai révén csak mintegy 6900 korona folyt be. Ő felségének vételei 6000 koronára rúgnak, míg a kultuszminiszterium által történt vásárlásoknak összege 3841 koronát tesz ki. E vételekhez hozzászámítandó még a társulat sorsolásának nyereménytárgyaira előirányzott 2000 korona.

Végül bejelenti a titkár, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 177 új tag lépett a társulat kötelékébe, továbbá, hogy Kléh István udvari tanácsos és Joó Lajos építőmester 200—200 koronával a társulat alapító tagjai lettek, a mi örvendetes tudomásul szolgál.

Ezután a titkár felolvassa a kereskedelmi miniszternek leiratát.*

A leirat fölolvása után, a tervezett akció foganatosítása felett, hosszabb eszmecsere fejlődött, a melyben részt vett gróf Bánffy György, Matlekovics Sándor, Radisics Jenő, Forster Gyula, K. Lippich Elek, Thék Endre és Beck Dénes. Ennek eredményeül az elnök kimondja, hogy a miniszternek nagyjelentőségű leiratát a választmány hálával fogadja s küldöttséget meneszt a miniszterhez, a mely a társulat köszönetét fogja

* A leiratot a 60-ik oldalon szószerint közöljük. *A szerk.*

tolmácsolni és egyben az akció kivitelének módjára nézve javaslatot tesz.

A bútorcsarnok igazgatósága kérvényt intézett a társulat elnökéhez, a melyben ingyen tervrajzokat kér a szövetkezet tagjai számára.

A választmány, tekintettel egyrészt a kereskedelmi miniszternek előbb tárgyalta leiratára, másrészt pedig arra, hogy a kultuszminiszter egy tervező művésznek oly kikötés mellett adott tetemesb segélyt, hogy az illető a társulat által kijelölt iparosoknak ingyen rajzokat tartozik készíteni: módját fogja ejteni, hogy a szóban levő kérelmet teljesítse.

Miután pedig szükséges, hogy a kérvényezők kívánalmaikat szabatosan meghatározzák, megbízza a titkárt, hogy a bútorcsarnok képviselőit s több tervező művészt közös értekezletre hívjon egybe, hogy ennek alapján a kívánt tervrajzokat be lehessen szerezni.

Az iparművészeti állami nagy aranyérem juryjébe a választmány az éremszabályzat értelmében titkos szavazással két tagot választ. A szavazás megejtetvén, s a szavazatok összeszámlálása után az elnök megállapítja, hogy a választmány öt és gróf Bánffy Györgyöt választotta meg a társulat képviselőinek.

Végre a karácsonyi kiállítás alkalmából kiosztandó társulati díjak s elismerő oklevelek odaitélésével a választmány szűkebb bizottságot bíz meg, a melynek tagjaiva megválasztja Gaul Károlyt, Horti Pált, Kriesch Aladárt, Nádler Róbertet, Pap Henriket s Györgyi Kálmánt.

Erre az elnök az ülést berekeszti.

AZ IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT Hegedüs miniszternél. A Magyar Iparművészeti Társulat küldöttsége február hó 9-én tisztelgett *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszternél, hogy neki a társulatnak és a hazai iparművészetnek anyagi és erkölcsi támogatásáért köszönetet mondjon. A küldöttséget a beteg *Ráth* György társulati elnök helyett *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, alelnök vezette. Tagjai voltak *Matlekovics* Sándor, *Forster* Gyula, *Radisics* Jenő, *Thék* Endre és *Györgyi* Kálmán. A miniszter kijelentette, hogy sokra becsüli az Iparművészeti Társulat közhasznú munkásságát és ezért óhajtja, hogy az minél szélesebb körben hódítson, mert csak így felel majd meg minden ízében kitűzött céljának. A küldöttség még fölkereste *Nagy* Ferenc államtitkárt és *Szterényi*

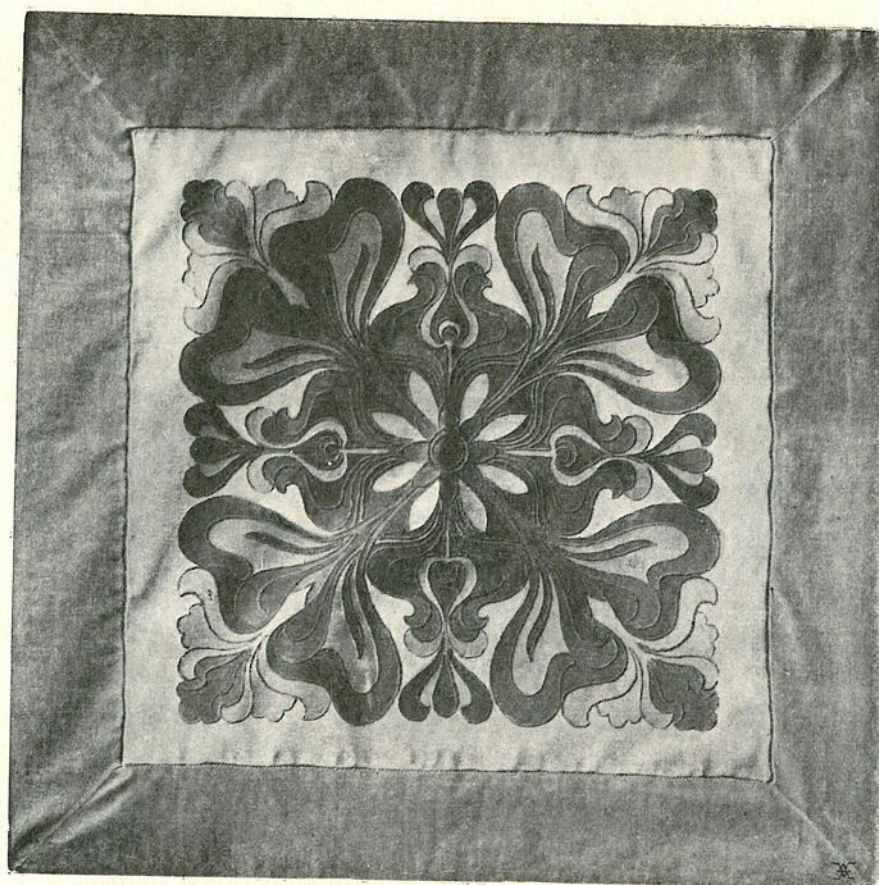
József miniszteri tanácsost is. Mind a ketten megígérték, hogy a társulatot törekvéseiben támogatni fogják.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI miniszter, a főhatósága alatt levő múzeumok számára, a M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán a következő tárgyakat vásárolta meg: Erzsébet királyné ő felségét ábrázoló bronz mellszobor Zala Györgytől; opalescens mozaikablak Waltherr Gidától; tölgyfaszekrény, kerek asztal és két karosszék Táló Páltól; hálósobaszekrény Jaiser és Tóth-tól; mahagoni könyvszekrény Mahunka Imrétől; üvegváza Sovánka Imrétől; „Ébredés“ bronzszobor és egy domborított rézváza a Szandrik-gyártól; Madonna, festett zománckép Hibján Samutól; hímzett párna Konderth Máriától. A vételárak összege háromezernyolcszáznegyvenegy korona.

A KERESKEDELMI MINISZTER A M. Iparművészeti Társulat fölterjesztése nyomán leiratot intézett a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz, a melyben figyelmüket felhívta a M. Iparművészeti Társulatra, s felszólította azokat, hogy a mennyiben még nem volnának tagjai a társulatnak, abba belépjenek. Egyben felhívta a kamarákat, hogy a területökön levő ipartestületeket buzdítsák a társulatba való belépésre. A miniszteri leiratnak már van fogamatja, mert több kamara s ipartestület bejelentette a társulatba való belépését, köztük a kassai kamara, a mely egyuttal magára vállalta nyolc ipartestület tagdíjának befizetését.

A SORSOLÁS, A MELYET A MAGYAR Iparművészeti Társulat a karácsonyi kiállításon vásárolt nyereménytárgyakból tagjai között rendez, február hó 25-én lesz, a melyen harminc nyeremény kerül sorsolás alá. Figyelmeztetjük t. tagtársainkat, hogy a választmánynak határozata szerint ezen a sorsoláson csak azok a tagok vesznek részt, a kik tagdíjukat befizették.

ÚJ ALAPÍTÓ TAGOK: KLÉH *István* magyar kir. udv. tanácsos és *Jóó Lajos* építőmester (Budapest) 200—200 korona alapítvánnyal a Magyar Iparművészeti Társulat alapító tagjai lettek.

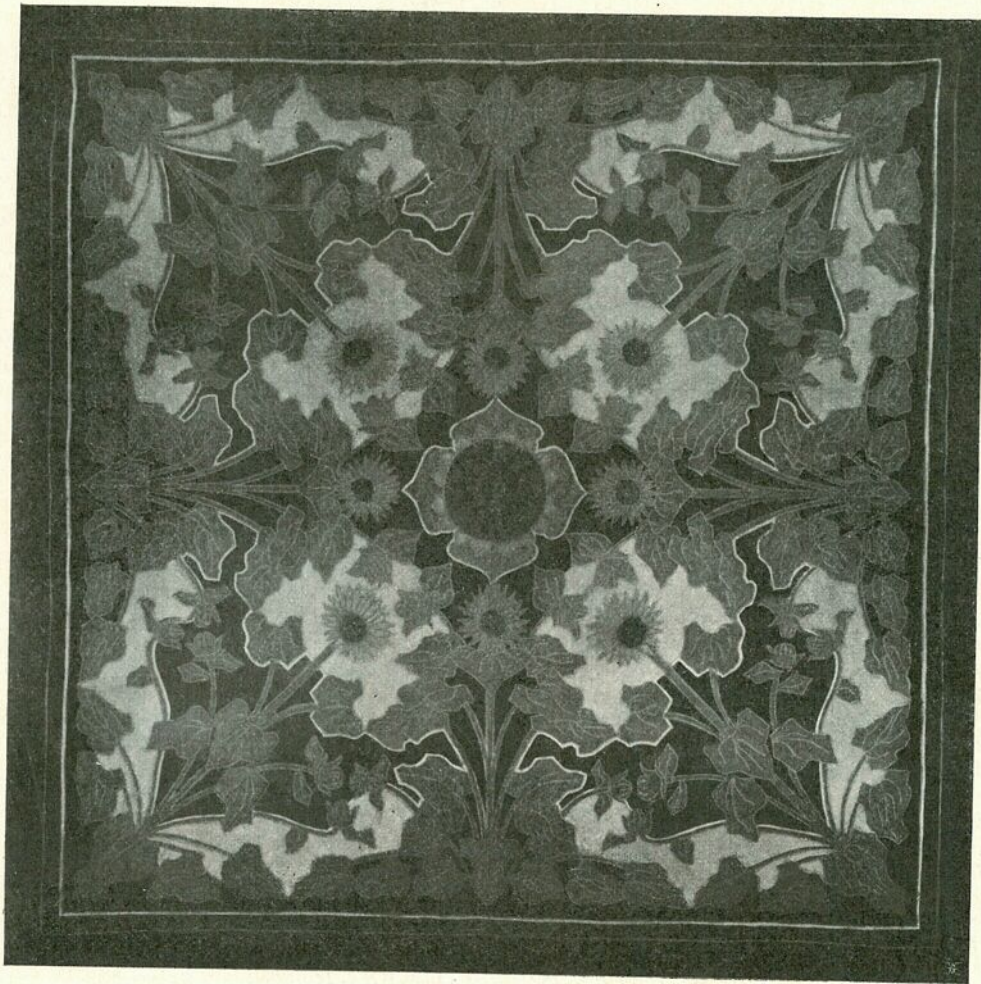
FESTETT ÉS ÉGETETT
BÁRSONY TAKARÓK.

TERV. ÉS KÉSZÍTETTE
MIRKOVSKYNÉ G. G.

FESTETT LEGYEZŐ.
GAIIDUSEK ERZSI.

FESTETT ÉS ÉGETETT BÄRSONYAKARÓ.
TERVEZTE ÉS KÉSZÍTETTE MIRKOVSKYNÉ G. GIZELLA.

ÚJ TAGOK. MÚLT ÉVI OKTÓBER hó 29-ike óta e füzet megjelenéséig a következők léptek be a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjai sorába:

Aradi Ipartestület Arad, Aradi kereskedelmi és iparkamara Arad, Assael H. és fia Arad, Adorján Béla Kolozsvár, Brassói m. kir. áll. főrealiskola „Önképző Köre“ Brassó, Bernthaller Adolf Budapest, Barsy Adolf Budapest, Burg Armin Budapest, Babusek Ferenc Budapest, Breitner testvérek Budapest, Böhm Henrik Budapest, Bokor Miksa Budapest, Bodnár István Szegzárd, Beran József Budapest, Barna Bertalan Budapest, Barczen János Budapest, Birkholtz Ágost Budapest, Balog Ignác Budapest, Barta Arthur Budapest, Barathy Mihály Temesvár, Budapesti szobrászok szakegylete Budapest, Barabás Gergely M.-Vásárhely, Budapesti szobafestő, mázoló, címfestő, aranyozó és fényező ipartestület Budapest, B. Bak Lajos Kolozsvár, Balogh L. Gergely Kolozsvár, dr. Brém János Budapest, J. Brandl György Budapest, ifj. Czeller István Arad, Csukássy Józsefné Budapest, Dárdai Aladár Budapest, Dávid Károly Budapest, Duschek János Budapest, A. Domokos Jenő M.-Vásárhely, Demény Andor Kolozsvár, ifj. Englerth Károly Budapest, Ewoldt Béla Budapest, Eckmayer Frigyes Budapest, Eiser Nándor Budapest, Első magyar üvegyár r. t. Budapest, Eszterhay Jenő Budapest, Erdélyi román. kath. status igazgatós. tanácsa Kolozsvár, Egerzeiger Gyula Budapest, Fülöp Károly Budapest, Friedrich Tódor Budapest, Fodor József Budapest, Frankendorffer Frigyes Budapest, Füredi Rikárd Budapest, Fettich Nándor Budapest, Freckay Endre Budapest, Fritz Fülöp Budapest, Fodor Gábor Temesvár, Ferenczy Gyula Kolozsvár, Flandorfer Christof Temesvár, Geldner R. Budapest, Grünwald István Budapest, Gaál Bertalan Budapest, Gabányi Lajos Budapest, Göntzi Mihály Manó Budapest, Győri áll. polgári leányiskola Győr, Gutori Földes Kelemen Arad, Grosz Tibor Budapest, Glück József Arad, dr. Gerlóczy Zsigmond Budapest, Gröger Gusztáv Temesvár, Garai János Temesvár, Gaál és Molnár Kolozsvár, Gergely István Kolozsvár, Hahn József Budapest, Hübner Jenő Budapest, Hönig Dezső Budapest, Hegedüs Zsigmond Budapest, Haasz Jaques Budapest, Hamburger Mór Budapest, Heidberg Sándor Budapest, Heysa Károly Budapest, Halama Antal Budapest, Honisch L. István Arad, Hettyey Géza Budapest, Huzly István Temesvár, Heine Alajos Temesvár, Heidberg Sándor Buda-

pest, Herzig Jenő München, Harazdy Károly Budapest, dr. Hornyay Ödön Kassa, Hevesi József Kolozsvár, Heya Endre Kolozsvár, Hegyi Gyula Kolozsvár, dr. Hoór Károly Kolozsvár, Jármay Jenőné Budapest, Jaiser Gyula Budapest, Janowitz Fülöp Ferenc Budapest, Jakab Árpád Kassa, Jakab Géza Kassa, Jánosi Zsigmond Kolozsvár, Katona János Budapest, dr. Kathona Béla Kolozsvár, Kászonyi László Budapest, Korponay János Budapest, Kolecsányi Endre Kalocsa, Kmoskó József Budapest, Kabdebó Gyula Budapest, „Kaszinó“ Szegzárd, Kaiser Hugó Budapest, Kulimak József Budapest, Klobusitzky Iván Budapest, Kiss H. János Budapest, Knötzer Gusztáv Budapest, Kondor Lajos Sümeg, Korek József Szeged, Kiessling és Társa Budapest, Kelety Aladár Arad, Kreiniker Sándor Arad, Kremer János Arad, Keller és Reiner Berlin, R. Kövér Lajos Budapest, dr. Kiss Mór Kolozsvár, özv. Kotschy Erichné Budapest, Kosár Béla Temesvár, ifj. Kremer József Temesvár, Krausz Armin Temesvár, Kiss Lajos Bács-Topolya, Kassai premontrei kanonokrend Kassa, Kochanowsky Margit Budapest, Kralik Pál Gyoma, dr. Kacsóh Pongrác Budapest, Kühne E. Budapest, Koblinger Gyula Budapest, Kozora Endre Kassa, ifj. Knauer Z. Kolozsvár, ifj. Kammerer Ernő Budapest, Kicskó Árpád Kolozsvár, Kardos Vilmos Kolozsvár, Kozma Erzsébet Kolozsvár, Kolozsvári kereskedelmi és iparkamara Kolozsvár, Kolozsvári áll. női ipariskola Kolozsvár, Kolozsvári egyetemi kör Kolozsvár, Kolozsvári iparosok önképző köre Kolozsvár, ifj. Kayetan A. Kolozsvár, Kiss Margit Budapest, Kolarič Ferenc Budapest, B. Lipcsey Árpád Budapest, Ligeti Ferenc Budapest, Lengyel Lőrinc Arad, ifj. Leopold Lajos Szegzárd, dr. Leopold Kornél Szegzárd, László Károly Arad, Linn Henrik Arad, László Béla Arad, Löw Leopold Temesvár, Lefkovits J. és Társa Budapest, Landau A. Kassa, Mikolay Mihály Budapest, Meslitz Henrik M.-Vásárhely, dr. Mike Imre, Budapest, Malomszoky József Budapest, ifj. Meszner Sebestyén Budapest, dr. Mesterházy Gedeon Sárvár, Mayer András Arad, Mersa Lajos Kolozsvár, Monics Márton M.-Vásárhely, Markovits János Budapest, Markovits Nándor Budapest, dr. Neumann Károly Budapest, Necker Albert Budapest, Nachtnebel Ödön Arad, Neubauer Lajos Budapest, Neubauer István Temesvár, Nagy N. János Temesvár, Németh István Kolozsvár, Ormai Kálmán Kolozsvár, Piehler Ignác Budapest, Pinkay Károly Budapest, Pozsonyi Ipartestület Pozsony, dr. Petz

Lajos Győr, Pataky József Budapest, Pell Ferenc Budapest, Porgesz József Budapest, Prenoszil Sándor Budapest, Pader Nándor Budapest, Pór Sándor Szeged, Piffel Alajos Temesvár, Pomás József M.-Vásárhely, Podhradzky Olivér Budapest, Perlmutter Afréd Budapest, Palka József Budapest, Pápai Sándor Kolozsvár, Porsche József Kolozsvár, Póczi Mihály Kolozsvár, Ries Péter, Budapest, Ritter Ignác Budapest, Rockenstein Arthur Budapest, Reisz Gyula Budapest, M. Rozsnyay Kálmán Arad, Réti Jakab Szeged, Rozsek József Temesvár, Ráth Károly Budapest, Roth Manó Budapest, Rimoczi Ferenc Kolozsvár, Rehling Alajos Kolozsvár, Répászky Gyula Róma, dr. Soltész Adolf Budapest, dr. Szinnyey Ferenc Budapest, Stowasser J. Budapest, Sebestyén Arthur Budapest, Silbermann Béla Budapest, Seifert Henrik Budapest, Sperg Ágoston Budapest, Soproni Kaszinó egyesület Sopron, Scholcz Ferenc Budapest, Schmalhofer F. és fia Budapest, dr. Szende Amigel Budapest, Sturm Károly, Budapest, Sternberg J. Dezső Budapest, Stern J. József Budapest, Szilágyi János Budapest, Spitzer Gyula Budapest, Schiffer Miksa Budapest, Schannen Ernő Budapest, Seenger Victor Budapest, gróf Serényi János Bukowetz, Schwarz Izidor Budapest, Sebesy Ferenc Arad, Splihál Károly Budapest, Szabó Ferenc Budapest, Schór Lajos Arad, Schaefer Richárd Géza Arad, Schmidt Henrik Arad, Schäffer József Arad, H. Scherhag és fia Arad, Sipos András Temesvár, Szabady József Temesvár, özv. Steinfeld Mihályné Mács, Széll Ignácné Budapest, Stern Miksa Budapest, Singer Zsigmond Budapest, Spannraft Ármín Budapest, Szállásy Alajos Kassa, Stolcz Vince Kolozsvár, ifj. Seemann József Kolozsvár, Schiller Antal Albertfalva, Schwarcz József Budapest, Seress Gyula Budapest, Stief Jenő Kolozsvár, Serle Lajos Budapest, Tóth István Budapest, Tabakovits Emil Arad, Titteltober Vilmos Budapest, gróf Teleki Arvédné Brassó, Tartler József Temesvár, Tóth Dezső Szeged, Temesvári első gyufa s kocsi-kenőcs gyár r. t. Temesvár, Tóth Sándor Szatmár, Tólos Pál Budapest, Tobiás József Pozsony, Temesvári Iparegyesület Temesvár, Valnicsek Béla Budapest, dr. Várady L. Árpád Budapest, Vidor Marci Ungvár, Vályi László Budapest, Vég János Temesvár, R. Vidor Béla Budapest, Vögerl Gusztáv Ágost Budapest, Wolfner Ignác Budapest, Wellisch Alfréd Budapest, Wagner Károly Arad, ifj. Warga Dani Kolozsvár, Weisz Lipót Temesvár,

Wörsching János Budapest, Wittmann Ullmann Kolozsvár, Zoltán Géza Győr, Zyzaa Béla Budapest, Zimonyi György Budapest, Zanner Alajos Budapest, Zimmermann Bernáth Budapest, gróf Zichy Károly Bárcza.

Továbbá: Béla Henrik Budapest, Bugát Imre Nógrád-Megyer, Bártfai Ipartestület, dr. Békei Nándor Szeged, dr. Barta Dezső Szeged, Basa Jenő München, Bohla Alajos Deutsch-Liebau, Borsos Sándor Szeged, Debreceni Ipartestület, Dévai m. kir. áll. főreáliskola tanári könyvtára Déva, Dalmady Ödön Budapest, Eperjesi Ipartestület Eperjes, Erdélyi Mihály Szeged, Fejős Ferenc Szeged, Fried Károly Szeged, Gombkötő János Szeged, Galát János Pa-Kalán, Győri kerületi kereskedelmi és iparkamara Győr, Horváth Elek Késmárk, Iglói Ipartestület Igló, Izanka János Szeged, Keszli Ferenc Zala-Egerszeg, Kassai kereskedelmi és iparkamara Kassa, Kassai Ipartestület Kassa, Késmárki Ipartestület Késmárk, Kukla János Szeged, Kiss János Szeged, Kaláni bánya és kohó részvény társ. Pa-Kalán, Koppe György Florenz, Kulinyi Simon Szeged, Lőcsei Ipartestület Lőcse, Lamping József Budapest, Landesberg Mór Szeged, Lengyel Lőrinc Szeged, Nagyváradi kereskedelmi és iparkamara Nagyvárad, Neumann Sándor Budapest, Pártos Alfréd Szeged, Rainer Károly Szeged, Raffay László Szeged, Regdon Sándor Szeged, Schleicher Aladár Selmezbánya, S.-A.-Újhelyi Ipartestület S.-A.-Újhely, Szegedi kereskedelmi és iparkamara Szeged, Schiller József Szeged, Szigyártó Albert Szeged, Seifmann Mór és fiai Szeged, Szegfi Erzsébet Florenz, Szegedi nőiparegylet Szeged, Taussig Ármín Szeged, Ungvári Ipartestület Ungvár, Varga János Szeged.

Összesen háromszázhuszonhárom új tag.

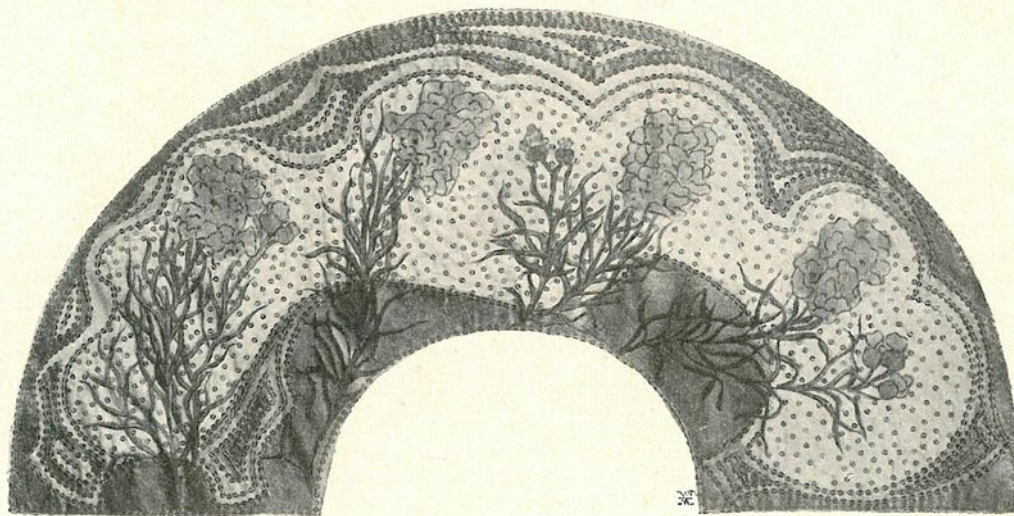
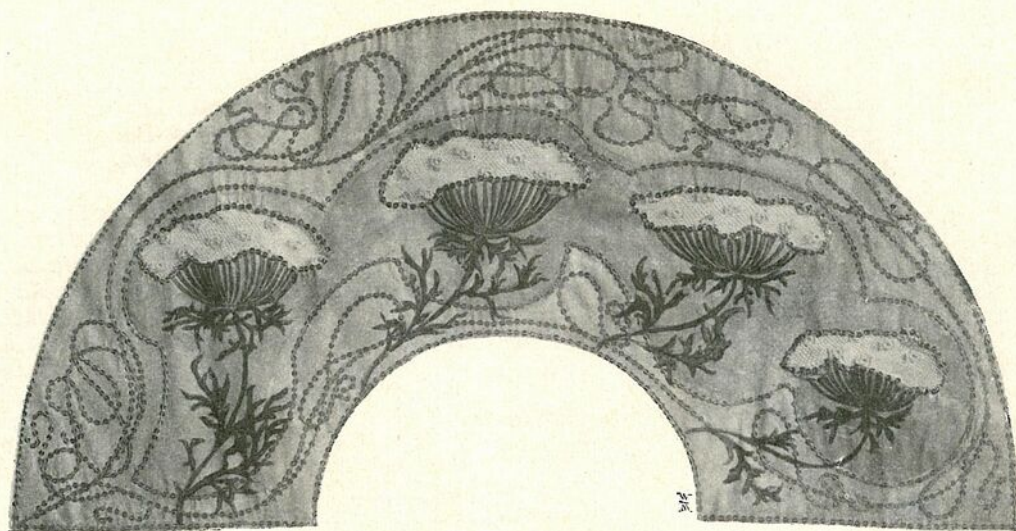
A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

Olvasóinknak. E rovatban az iparművészet körébe tartozó kérdésekben bárkinek szívesen szolgálunk felvilágosítással.

R. B. Temesvár. A Magyar Iparművészet bekötési táblái kaphatók Gottermayer Nándor könyvkötészetében (Budapest IV., Királyi Pál-u. 5. sz.) egyenkint 2 kor. 40 fillérért.

Sz. J. Szeged. Fejléceket és záródiszítéket ezentúl csak kivételesen fogunk alkalmazni s rajzokkal bőven el vagyunk látva, ennél fogva munkáit nem használhatjuk fel.

G. M. Budapest. Lapunk 1900. évi folyamának I—II. és III. füzeté az utolsó példák.

FESTETT ÉS EZÜSTPIKKELYEKSEL DISZÍTETT LEGYEZŐK.
TERVEZTE ÉS KÉSZÍTETTE GAIDUSEK ERZSI.

nyig elfogyott s így a kért évfolyamot csak csonkán adhatjuk.

K. L. Kolozsvár. A Millenniumi Emlékkönyvből van még néhány példány, egyenkint 6 koronáért kapható.

R. S. Pozsony. A Magyar Iparművészeti Társulatba való belépéshez nincs szüksége külön ajánlatra, elegendő egyszerű jelentkezés; a tagsági kötelezettség három évre szól. Az évi tagdíjat (10 koronát) előre kell lefizetnie.

S. G. Budapest. A sorsolás eredményét a napilapok is fogják közölni, de külön értesítést kap minden nyerő tag.

P. J. Kassa. Lapunk hirdetési rovatát az Athenaeum kezeli. Tessék oda fordulni.

V. I. Budapest. Van tudomásunk róla.

O. S. Pozsony. Kérdésére vonatkozva értesítjük, hogy Rouen-ben szőnyegkiállítást fog

rendezni a Société Industrielle ez év júliustól kezdve szeptemberig. A kiállítás négy fő részbe lesz osztva: 1. Történelmi rész bezárólag 1901-ig 2. Modern szőnyegek, főleg 1901-ből 3. Kereskedelmi osztály 4. A szőnyeg technikai és művészeti előállítására vonatkozó csoport. A kiállításon való részvétel idegenek számára is díjtalan.

Szobrász. Budapest. A „grès” alkalmazását nyilvános emlékműnél már ki próbálták, tehát először nem a Zsolnay pécsi szobránál fog szerepelni. Párisban a Champs-Élysées-n van Alexander Sandier egy szoborcsoportja, melyet Boucher után készített, a séuresi porcellángyár „grès” kerámiai anyagából.

H. J. Budapest. Az új francia postabélyegeket Luc-Olivier Merson, Mouchan és Joseph Banc tervezték.